

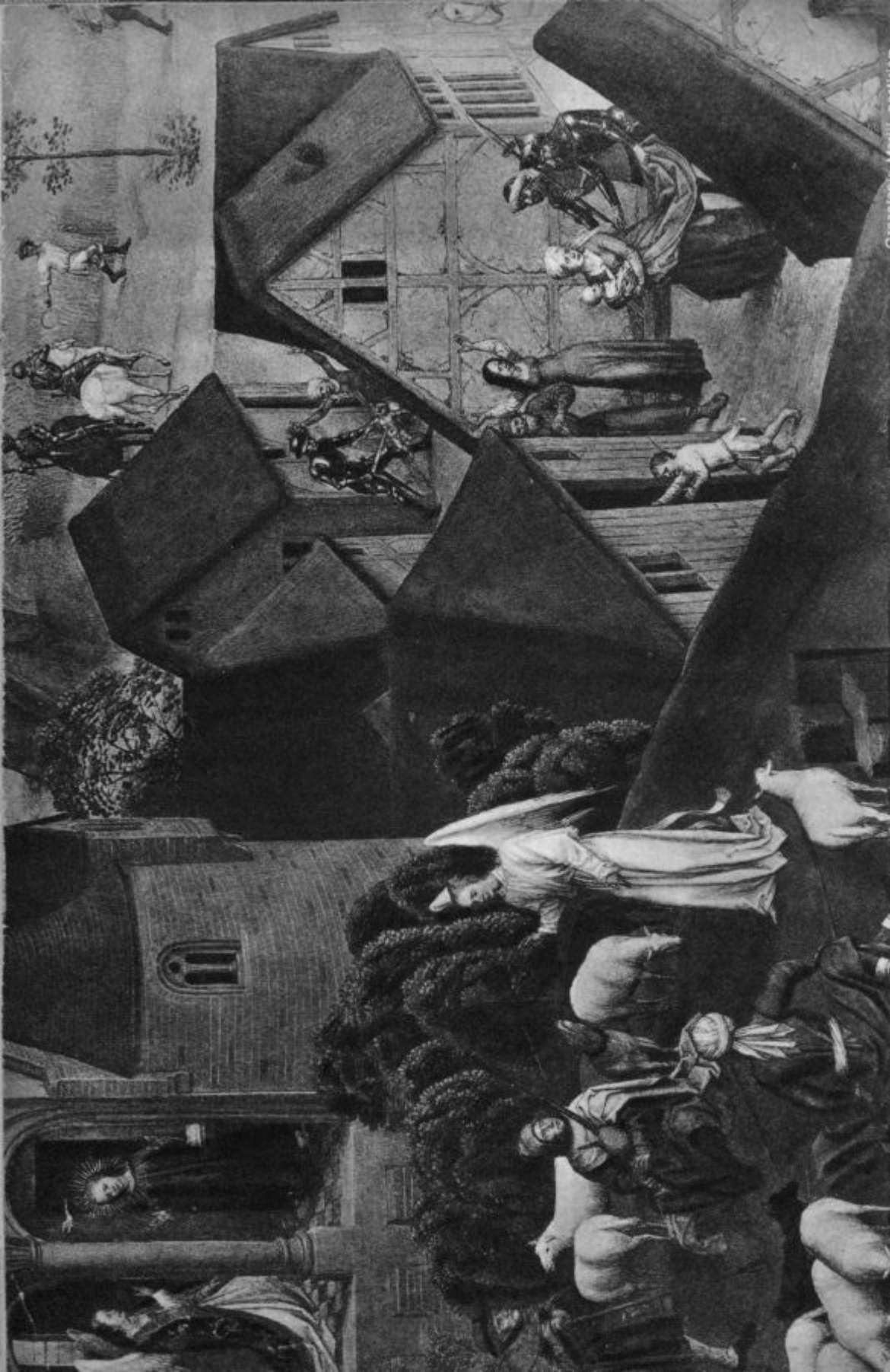

Rojstvo Gospodovo

MIR LIUDEM NA ZEMLJI

Rogotlub

Zakaj in čemu je prišel Jezus

Zakaj? Apostol Janez, ki je pri zadnji večerji slonel na Jezusovih prsih in poslušal utripe njegovega srca, je na to vprašanje točno odgovoril:

»Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje.« (Jan 3, 16.)

To osnovno resnico krščanske vere je Zveličar povedal članu judovskega velikega zbora Nikodemu, ko je prišel k njemu ponoči na verski razgovor.

Ljubezen božja, to je božična skrivnost, tako kakor pojemo s strmečo dušo v sveti noči:

»Bodi češčeno, o Dete preblogo,
samo ljubezen do nas te rodi.«

Sv. Janez svoje vernike, ki so se iz poganstva spreobrnil h krščanstvu, kar naprej spominja, kako nedoumljivo ljubezen je Bog pokazal v božični skrivnosti: »V tem se je razodela božja ljubezen do nas, da je Bog na svet poslal svojega edinorojenega Sina, da bi mi po njem živeli. V tem je ljubezen: Nismo mi Boga ljubili, temveč on je nas ljubil in poslal svojega Sina v spravo za naše grehe.« (1 Jan 4, 9.)

Kako globoko nas pretresejo vsako leto v sveti noči besede, ki jih piše apostol narodov svojemu misijonskemu pomočniku Titu, ki je prišel iz poganstva in spreobračal pogane v Korintu in na otoku Kreti: »Preljubi! Razodela se je dobrotljivost in ljudomilost Boga, našega Odrešenika: odrešil nas je ne zaradi pravičnih del, ki smo jih mi storili, marveč po svojem usmiljenju.« (Tit 3, 4. 5.)

Kako silna, nepričakovana je bila ta novica in resnica za nekdanje pogane! In kako pravična je beseda, ki jo je izgovoril zadnjo nedeljo minulega cerkvenega leta sv. oče Pij XII. izpred oltarja, na katerem je daroval Jezusa za žrtve evropskega samomora: »Ne: naš Bog ni kakor poganski maliki, ki imajo ušesa, pa ne slišijo, imajo roke, pa nič ne dajo, imajo prsi,

pa nič ne ljubijo (ps. 113). Naš Bog je ljubezen, je ljubezen sama. In mi smo spoznali ter se uverili o ljubezni, ki jo ima Bog do nas. Bog je ljubezen.« (1 Jan 4, 16.)

Bog je ljubezen, to je druga beseda za svetonočno skrivnost.

K novorojenemu Detetu prihajajo pastirji in revni ljudje, da mu v uboštvu poklonijo to, kar imajo. A Jezus njih darove spreminja v zlato za nebesa: beračem poklanja to, kar ima, in to je neizmerno bogastvo: »Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil, in naši boste mir svojim dušam.« (Mt 11, 28. 29.)

* * *

Čemu je Jezus prišel? Kakšen namen je imel? Nekateri možje, ki so verske skrivnosti globoko preučevali, so dejali: Jezus, božja Beseda, bi se bil učlovečil, tudi če bi človek ne bil grešil. Prišel bi bil ne kot Odrešenik in žrtev za nas, ampak kot vladar božjega kraljestva in vrhovni učenik, da bi tako Bogu dal večjo slavo in stvarstvu posadil krono na glavo. V tem primeru bi se pokazal na zemlji z neumrljivim telesom, ki bi bilo bolečini nedostopno. Toda — tako pravijo ti možje — ker je Adam grešil, je prišel Kristus v umrljivem telesu, zato da nas reši.

Toda če vprašamo Sv. pismo in cerkveni nauk, čemu je Jezus na svet prišel, dobimo točen in jasen odgovor v nicejskokonstancijski veroizpovedi, ki se moli pri maši ter se posebno pretresljivo sliši o polnoči: »Ki je zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes.«

Ali kako nedvoumno je to Jezus sam povedal Nikodemu: »Bog ni poslal svojega Sina na svet, da bi svet sodil, marveč da bi se svet po njem zveličal.« (Jan 3, 17.) Ob drugi priliki pa je izjavil: »Sin človekov je prišel iskat in zveličat, kar je zgubljenega.« (Lk 19, 10.)

Apostol Pavel navdušeno oznanja to resnico strmečim poganom: »Bog je poslal svojega Sina v podobi grešnega mesa in z aradi greha.« (Rimlj 8, 3.) »Zanesljiva je beseda in vredna, da jo vsi sprejmejo: Kristus Jezus je prišel na svet zveličat grešnike.« (1 Tim 1, 15.)

Sicer pa je že angel Gabriel Mariji oznanil, s kakšnim namenom prihaja Jezus na svet: »Glej spočela boš in rodila sina, ki mu daj ime Jezus.« (Lk 1, 31.) Jezus je grška oblika za hebrejsko ime Ješua ali bolje Jehošua, kar pomeni: Jahve (Bog) je rešitev. Ime, ki ga sam Bog komu da, izraža vedno glavno potezo duhovnega obraza imenovane osebe. Jezus je torej Odrešenik ali Zveličar, tako kakor je tudi Jožefu naročil angel: »Daj mu ime Jezus, zakaj on bo odrešil svoje ljudstvo njegovih grehov.« (Mt 1, 21.)

Čemu torej si Jezus privzame človeško dušo in telo? Ali zato, da bo Kristus Kralj in veliki Učenik človeštva? Gotovo bo tudi to, a samo zato bi v sedanjem redu božje previdnosti ne prišel. »Skrivnost njegove volje« (Ef 1, 9) je naša stiska. Rešiti nas hoče tako, da popolnoma popravi žalitev, ki smo jo prizadejali Bogu. S čudovitim življenjem se hoče pripraviti za veliko dejanje ljubezni, ki ga bo na križu poklonil nebeškemu Očetu. Ta spravna ljubezen bo Bogu bolj všeč kot so mu zoprni vsi grehi vsega človeštva in bo neskončen studenec milosti za nas.

Prav isto uče cerkveni očetje. Lionski škof sv. Irenej je zapisal l. 186 po Kristusu: »Če bi meso ne bilo potrebno odrešenja, bi Beseda ne bila postala meso.« (Proti krivoverstvom 5, 14. 1.)

Sv. Atanazij je v knjigi proti Ariancem zapisal: »Beseda bi se ne bila učlovečila, če bi ne bilo potrebno zato, da nas je odkupila.«

Sv. Avguštin pa je v nekem govoru odločno pribil: »Če bi človek ne bil padel, bi Sin človekov ne bil prišel.«

Pastirji prihajajo k jaslicam.

Kaj sledi iz te dvojne resnice? To, da bomo o božičnih praznikih res prav iz srca peli: »Bodi češčeno, o Dete preblago, samo ljubezen do nas Te rodi.« Pa tudi ono preprosto: »Le k Njemu hitimo, saj rad nas ima; zaupno odkrijmo mu rane srca.«

»Kaj torej porečemo k temu? Če je Bog za nas, kdo je zoper nas? In on svojemu lastnemu Sinu ni prizanesel, ampak ga je dal za nas vse. Kako nam torej ne bo z njim tudi vsega podaril.« Te čarobne besede, ki jih je sv. Pavel pisal l. 58 iz grškega mesta Korinta kristjanom cesarske prestolnice rimskega imperija, so imele v sebi moči za več kot tri sto let trpljenja, in luči za vso temo katakomb.

Tudi danes, ko slišimo samo »o vojskah in o vojnih vesteh« (Mt 24, 6), ko je na vso Evropo padla nepopisna beda, ko se je oglasil evangelij o koncu sveta kakor naš mrtvaški zvon, nam zatrjuje Pij XII.:

»Ne; konec sveta še ni prišel. Kristus je res šel v nebesa, pa je pri nas še vedno vse dni, tudi sredi vojsk in vojnih poročil. Ne smemo se zaradi tega begati, kakor se niso begali apostoli, ko so oznanjali evangelij. Zakaj Gospod veleva morskemu valu: 'Prišel boš do tu in ne boš stopil naprej; tu boš zlomil svojo kipečo besnost'. (Job 3, 11.)«

Tudi letos prinaša božična skrivnost dušam neizmerne darove. Zakaj če svojemu lastnemu Sinu ni prizanesel, ampak ga je dal za nas vse, ali nam ne bo z njim tudi vsega drugega podaril?

Zato bodo tudi letos angeli peli na prvo besedilo:

Slava Bogu na višavah

in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji!

J. Šimenc.

Pri jaslicah

Jezus je vsemogočen, veččen; ne obseže ga ne nebo ne zemlja — a vendar je postal tako majhen, da ga morejo sprejeti ozke jasli.

Jezus obvlada nebo in zemljo z mogočno roko — in vendar je tako nebogljen kakor golopernat ptiček v skromnem gnezdecu.

Jezus govori mogočno v pretresljivem gromu poletnih dni in v bobnečih zvokih viharnih noči — zdaj pa v otroškem joku in v jecljanju brezbesedne detinske govorice.

Jezusove roke se cede rodovitnosti in zorhane polnosti ter nasičujejo neštevilna množstva stvari, — zdaj pa je ubožstvo delež njegov in njegove ustnice koprne po kapljici mleka.

Jezus je dopolnil hrepenenje in pričakovanje tisočletij; na njegovem Srcu najde uteho in mir trpeče človeštvo; sam si pa išče kot jokajoč otročiček tolažbe v naročju deviške Matere in njegove rokce se ljubeznivo oprijemljejo materine božajoče desnice.

Nebesa so njegov prestol in stvarstvo pogrinjalo za njegove noge — in vendar je zadovoljen s prostorčkom na kolenih matere.

Njegova vsemogočnost se sklanja k naši onemoglosti. Svelli meč njegove pravičnosti se pripogiblje h krotki oljični vejici usmiljenja. Njegova nepojmljiva lepota se skriva v človeški revščini in praznoti, ker nas je ljubil z neskončno ljubeznijo in s skrivnostno ljubeznijo Odrešenika.

Kaj pa naj storim?

»Kako more Bog dopustiti, da se ljudje velike družine evropskih narodov tako besno pobijajo?« — tako se vprašujejo ob mislih na vojskovanje, v katerem se kristjani današnjih dni z vsemi tehničnimi pripomočki mrcvarijo, mesarijo in uničujejo — tako pravim, se vprašujejo zlasti malo- in slaboverni med nami. Z nevoljo in ogorčenostjo zvrčamo vso krivdo na tako imenovane diplomate in odločujoče državnike. Pa jih ni malo, ki jih moremo dolžiti skoraj bogokletnega govorjenja, ker se v svoji nepoučenosti in v svoji nepojmljivi drznosti celo tako spozabijo, da godrnjajo nad božjo previdnostjo, ali pa celo kolnejo, kakor da bi bil Bog sam povzročil zlo, ki tlači sedaj skoraj vse ljudi na zemlji.

Toda ni Bog odgovoren za sedanje gorje, ne, ampak to nesrečo so si pripravili evropski narodi sami; zakaj zadnjih 400 let hodijo narodi svojo pot. Odmaknili so se od potov, ki so nakanani po božjem ukazu: zato so zašli v vrtinec divjih, nebrzdanih sil, kjer vlada in ugonablja smrt.

Človek novih dob se ponaša s svojim umom, se zanaša na svojo moč in mogočnost. Vse sile v naravi spravlja v službo človeštva. Prevzel se je in misli, da more najti sam v sebi srečo. Kdo je kdaj mislil na radio, na avto, na letala! Pri tem napredku je pa človeštvo nasplošno vendar le nezadovoljno, nesrečno. Zakaj in kako je to prišlo?

Liberalizem je tista usodna zmeta, ki je pogazila zapovedi božje. Liberalizem, ki vidi samo sebe in ne pozna ljubezni do bližnjega je v stanu uničiti zaloge žita, pometati v morje ali sežgati na tisoče vreč s kavo, samo da kupiči sebi zlato brez ozira na trume lačnih in omagujočih.

Pa kaj pomagajo tožbe, če ni spoznanja, če ni tega, kar edino more rešiti evropske narode. Rešitev bo prišla, če se vsi vrnejo v ponižnosti k betlehemskeму Detetu. Vse bogastvo je rojenemu Odrešeniku na voljo, pa je vendarle hotel biti ubog zato, da bi nam bil razumljiva njegova beseda: »Kaj pomaga, če človek

Sveta noč.

ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi!»

»Kaj pa naj jaz storim, ki sem tako neznamna stvar v tem zamotanem klobčiču?« bi utegnil vprašati ta in oni, ki z resnostjo preiščuje sedanje homatije in božje poskušnje, ter se je prepričal, da je človeštvo samo zažagalo v prepad

Nisi brez moči. Na tebi in na vsakem posamezniku sloni rešitev Katoliška akcija je rešilni klic te ure. Bodi cel katoličan ne samo v svoji sobi, marveč povsod v javnem življenju. Duh Kristusov mora v življenje posameznikov in v javno življenje evropskih narodov. V tem je rešitev. A. C.

P. dr. Roman Tominec, O. F. M.

„Zato, ker niso od tega sveta“

Visokočislana gospa, dragi prijatelj! Oba sta mi pisala in zato naj obema velja moj odgovor. Že dolga leta se poznamo in sicer, se zdi dobro poznamo. In vendar očituje sledeči odlomek vajinega pisma globine, ki jih življenje in celo prijateljstva tesna vez le redko odkrije.

»Zadnjič smo sedeli v neki družbi že precej kasno v noč. Bili so sami izbrani ljudje. Kakor vedno, je nanesel pogovor tudi na verske stvari in na vas, duhovnike. Kako čudne pojme imajo posamezni ljudje o vas! Nekateri hočejo, da ste kakor angeli brez viharjev

in globokih čustev; drugi obrekujejo, da ste neke vrste sijajni glumci, tretji zopet narekujejo, da ste sužnji edinstvenega sistema — Cerkve; četrti vas čislajo kot globoko izobražene, toda kljub svojemu znanju nesvobodne in vezane. Le midva in še neki znanec smo videli v vas duhovnikih čisto in lepo človečnost. Že prej sem omenil, da so bili v družbi izbrani ljudje, mislim reči: nadpovprečno izobraženi, prav zato sumim, da mora biti tukaj ključ do te uganke. Veda in izobrazba podirata predsodke in jih zaeno gradita. Mislim, da je pri enostavnih in

naravnih ljudeh to bistveno drugače. Pa sem vendar prišel tisto noč zbeگان domov, z ženo sva se pozno v noč o tem pogovarjala, toda stvari do konca nisva dognala. Ugotovila sva tudi, da imajo posamezni kar neko plašljivost pred vami; drugi zopet očitno nenaklonjenost, ki se druží že s prezirom. Od kod to? Zakaj tako? Kje koreninijo predsodki pri teh ljudeh, ki sami na sebi niso nikakor slabi, da rajši rečem srčno dobri! Piši nama o tem; močno naju zanima to vprašanje. Zato bodi tudi obširen, če meniš, da je potrebno za jasnost.»

Kar odkrit bom, saj mi te narekuje dolgotrajno prijateljstvo pa tudi želja, da sam sebi narišem točno analizo ali razčlembó tega vprašanja, ki ni tako enostavno, kakor se zdi na prvi pogled.

Predvsem naj ugotovim, da zbuja pozornost že naša ohleka in vsa naša pojava, pa najsi je to svetni duhovnik, ki ima samo beli kolar in temno odelo kot duhovski zunanji znak, ali pa redovnik. Srečal sem že poglede, vse zaupne in čiste kakor gladina gorskega jezera, poglede, polne začudenja in vprašujoče: od kod pa ti? Pa seveda tudi poglede: mrzle in polne hladnega prezira ter odpora.

Sprva sem se čudil, zardeval, zašel v zadrego. Danes tega ne poznam več. Predobro vem, da prihajamo med ljudi sami ljudje in vendar kot poslanci kraljestva, ki ni od tega sveta. Dejal bi iz druge resničnosti. In to kraljestvo, četudi toli uveljavljeno, dokazano — ni prijemljivo, otipljivo, se odmika enostavnemu izkustvu.

Vsa naša vzgoja tik pred dozorelostjo je usmerjena v to kraljestvo. In ta čudežni, nadnaravni in presilno resnični svet je vrezal v naša lica in čela gotove, neizbrisne poteze — (ne mislim tukaj zakramentalnega pečata) — ki ostanejo vse življenje. Škof Mihael Sailer pripoveduje o nekem svojem duhovniku, da je imel nekaj na obrazu kakor da ne-prestano z očmi išče nekaj onkraj navadnega človeškega obzorja. Spominjam se tudi, ko sva se neko noč na progi Paris—Lyon pogovarjala s slugo med-

narodnega spalnega voza, pa mi je mož, star okoli petdeset let, na senceh že malo siv, pripovedoval, da izmed sto potnikov prepozna duhovnika za prvi pogled. Na moje vprašanje, kaj je tako posebnega na teh obrazih, je zamišljeno odvrnil, da še ni prodril v to tajno. Samo nekaj je. Jasno je, da se vidnost tega znamenja stopnjuje, čim bolj je duhovnik prevzet svojega zvanja.

Še bolj kakor on sam je svetu tuje njegovo oznanilo (evangelij). Zakaj to oznanilo govori o človeku, ki je Bog obenem. Govori o svetu, ki je neizmerno, prečuden. Pozna trditve, ki so svetu tuje, nenavadne: »Prvi bodo zadnji, zadnji prvi.« Sporočilo govori o rečeh, ki so kar moč nemoderne. Recimo samo na priliko: »Kruh iz nebes jim je podelil...« Pod podobo drobnega kruha živi Kristus, Sin božji, in se daje nam v dušno hrano. Človeka, ki računa vse zgolj s svojim razumom, take stvari skoraj odbijajo.

Jasno je seveda tudi meni, da je modrost tega sveta: »laissez passer, laissez faire«¹ lažja in udobnejša. Kdo bi se tudi čudil, da evangelij o križu, o žrtvah, o odpovedi stvarém, ki so nam tako bridko blizu in nas ljudi navdajajo z opojem in brezdanjo radostjo, in sicer odpoved na račun neke sicer dovolj jasno očrtane pa neskončno daljne večnosti, naleti na odpor.

Prihaja mi na misel prizor iz igre o sv. Elizabeti.² Takole se dogaja:

Elizabeta: »Kako vse bolj veselo bi živel, Ti moj knez, da se...«

Ludvik: »da se nisi tako daleč in globoko prepustila Bogu. Ali nisi hotela prav to reči?«

Elizabeta (zelo prestrašena, strmi vanj, prikima in tiho odorne): »Da, tako je, toda o tem se bržkone ne sme veliko govoriti.«

Ludvik: »V veliki žalosti je to rečeno, Elizabeta. Kakšen razdor med

¹ Vse skozi prste gledati — modrost skrajne popustljivosti, ki je seveda istovetna z breznačelnostjo

² Wenter, Die Landgräfin von Thüringen (2. dej. 1. prizor).

*Vesoljstva Kralj na slami leži,
si revščino izvoli, ponižnosti uči.*

Bogom in svetom, da ga moramo poprej zgubiti, če ga hočemo pridobiti. In vendar je svet ustvarjen za našo radost.«

Elizabeta: »Da imaš to žalost po meni, moj najljubši gospod, me utegne napolniti z radostjo. O, vesela žalost, ki te z njo ljubim.«

Seveda je žalost, ki jo knez tu izreče, le prvi vtis iz svetá Evangelija. Kljub temu pa ostane napetost med Evangelijem in »svetom«. Razumljivo je tudi, da duhovnik, ki to kraljestvo, ki ni od »tega sveta«, oznanja, poudarja, razširja, goreče zanj dela, postane deležen te napetosti. Zakaj zdí se mi, da svet ne bo nikoli odpustil človeku, ki mu sredi največje sproščenosti, na vrhuncu moči, zdravja, uspehov, nemilosrdno in čisto z zavednim poudarkom postavi pred oči: »Spomni se, človek, da si prah in da se v prah povrneš.« Duhovnik je po svojem zvanju mož, ki človeka nujno privede pred njegovo zadnjo najbridkejšo stisko. Vse izgovore in vsa sredstva, ki poskušajo človeka uspravati v prijetno gotovost tuzemskega izživljanja, duhovnik razkrinka kot slepilo in prevaro. In to svet težko prenaša. zato tudi postavlja mejo med seboj in duhovnikom.

»Rojstna ura pravega verstvenega dočnanja za posameznega človeka je trenutek, ko v samotni uri s trepetom doživi, da gre za njegovo čisto osebno usodo, za večno življenje radosti,

ali za večno življenje, ki je hujše kot smrt sama.«³

Pa to še ni vse. Le pomislimo, da mora nujno prav duhovnik v svojih govorih predočiti človeku, da ni sam svoj, temveč da je lastnina Nekoga, ki je absolutno nad njim. In to človeku, ki je ves v svoji moči zakoreninjen, uverjen o svoji sili, o svoji sposobnosti... Kaj bo storil? Velika nevarnost je, da se bo obrnil in dejal: »Kdo more to poslušati?«... Oholost je velika sila.

Višek spotike pa je oholim nauk o križu. Seveda naši križi po sobah, salonih, izbah v kmečkem slogu nimajo s tem naukom nič opraviti. To so lepo izdelani križi za okras, za spomin. Ti križi morajo izvečine molčati, dokazne pravice nimajo; morebiti smem tako reči — so le varstvena znamka krščanstva na grame.

Pa vam duhovnik ponovno in skoraj dosledno govori o križu, trpljenju in posnemanju Križanega. Jezus pa niti ne moli za »svet«, četudi ne pozabi izreči prošnje usmiljenja za svoje rablje: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« O svetu pa: »Vojvoda tega sveta je že sojen.« Duhovniki so iz sveta izbrani, iz vaših družin, izmed vaših sinov, vzeti od vsepovsod in vendar niso več od tega sveta. Ne vemo, če je Jezus mislil pri poslovilnih govorih na določeno bitje, ki je vojvoda tega sveta. Ne vemo, ali je naposled vsa ta strašna borba med dobrim in zlom — borba med Kraljem vseh kraljev in Vojvodo tega sveta, kakor si to zamišlja sv. Ignacij Loyolski in kakor nekje omenja tudi sv. Pavel. Dobro vemo, da Jezus stalno, ponovno govori o svetu — in krščanstvu, o dveh tečajih, ki sta si nepomirljivo nasprotna in se izključujeta. Niti svojih rabljev ne šteje med »svet«.

Glejta, draga moja prijatelja, koliko vprašanj, koliko temin in nejasnosti.

In vendar bi ne bilo prav, da bi se od tega sveta kar obrnili, češ — saj ni vredno borbe, prizadevanja in težav. Pozna sicer zgodovina take zmotne ver-

³ Prim. Van de Pol, Die Kirche im Leben und Denken Newmans, str. 13 sl.

Obrezovanje Gospodovo. (Novo leto.)
(Trogir: Cerkev sv. Dominika.)

ske ločine, tako imenovane duhovne kristjane,⁴ toda prav krščanstvo vse take zmote odklanja. Tudi bi sicer ne bilo mogoče razumeti, od kod n. pr. pri nas neštnevilne cerkve po gorah, gričih in bribčkih, ki so stale neverjetno veliko truda in žrtev; in enako bi bilo nemogoče razložiti prekrasne katedrale, ki jih ima Francija, Belgija, Nizozemska, Španija, Nemčija itd. Zakaj za temi spomeniki čudovito dovršenega stavbarstva je v ozadju kultura, ki je samo slične nima svet. Ne zametujem grške ali rimske kulture, toda primere z obsežnostjo krščanske kulture ne prenese.

Duhovnik sicer zastopa svet, ki ni od »tega sveta« — toda je na tem svetu. Povsem istinita je torej njegova naloga biti duhovnik sveta — pa ne »od tega sveta« — to so lahko inženirji, tehniki, gospodarstveniki,⁵ ki o tem ponovno govore. Duhovnikova naloga ni končana z liturgijo, kakor prenekateri otroci tega sveta tako radi poudarjajo, temveč se s tem šele pričinja. Tako je z duhovnikom, da mora ta na d n a r a v n i svet, kateremu brezpogojno pripada, ostvariti (= oživotvoriti) na tem svetu. Najsi je ta svet grd ali podel ali zavržen in ves zanemarjen. Tukaj mora delati. Je povsem človeška in prstena posoda z vsebino, ki ni od tega sveta. Njegova skrb mora biti, da prepreči tragično enostranost bodisi v smeri proti večnim vrednotam onstranskega življenja, bodisi v smeri samozemeljskega izživljanja. Vem, da bosta ob tem stavku kar ostrmela in se spogledala. Pa je tako. Cerkev v svoji zgodovini pozna tudi take zablode: bičarjev, lažimistikov, ki so tostransko življenje prezirali in obsojali kot zlo. Cerkev jih je obsojala in dosledno zavračala. Vsaka pristna svetost je v jedru nekaj zdravega, ne sme biti v opreki z naravnim, četudi posega v svet nadnarave.

Priznati si morata, da je to zares težka in kočljiva naloga. Da je položena

⁴ Prim. Dr. Konrad Algermissen, *Deutsch-religiöse Bewegung*. *Lexicon f. Theol. & Kirche*, III. B., 259—263.

⁵ Prim. John Knittel, *Amadeus. W. Krüger* V. Berlin 1940.

Rojstvo Gospodovo.

(Slika iz mesta Toda na Japonskem.)

zgoraj človeška ramena, bi bila neizpeljiva. Duhovnik razpolaga le s človeško govoricco in govoriti mora o zelo duhovnih stvarih. Le v zaupanju na »notranje učenitstvo božje«, se zanaša, da bodo besede dobile pri poslušalcih oni pravi pomen, ki se prav za prav ne da do kraja v besedo ujeti.

Upravičeno je naposled vprašanje: stoji li tostranost v sovražnem nasprotju do onstranosti in obratno? Ali je res, da bi dober trgovec ne mogel biti dober kristjan? Ali zares odlični novinar ne more biti svet in dober otrok božji? Ali mora res človek, ki je tostransko podjeten, enostavno misel na onstransko življenje zavreči? Priznavam, da bi človek večkrat tako lahko sklepal iz nejasnih pridig in enostransko pisanih člankov. V resnici pa je stvar drugačna. »Non eripit mortalia, qui regna dat caelestia« — ne jemlje zemeljskega, ki daje

⁶ »Internum magisterium Dei« (Juvenal von Nonnsberg). Prim. Dr. Braun, »Non de hoc saeculo«. *Th. pr. Quaschrift* 1939, pag. 11.

večna kraljestva, pravi starodavna cerkvena pesem. In bl. Henrik Suzo ima prav, ko trdi: »Kdor samega sebe v Kristusu jemlje, pušča vsem stvarjem njihov red.« Dobro ve pameten kristjan in to tudi vsak moder duhovnik ponovno poudarja, da tostranost ni vse, da najčistejša radost, najgloblje občutje, slast po poštemem načinu dosežene moči in oblasti — da je vse to drobna ptičica, ki poje prve napeve o radosti brez konca, ki je mogočna kot veletok, neizčrpna kot morje večnosti. Duhovnik ve, da je tisti, ki se zgubi na samo tostranost, najprej izgubljen človek. Tu šele postane beseda Jezusova do zadnjih globin jasna: »Iščite najprej božje kraljestvo ... in vse drugo vam bo navrženo.« Kdor se Bogu vsega preda, najde Boga in ves svet. Tako je duhovnik v svojem edinstvenem poslanstvu »graditelj mostu«, ki se iz časnosti pné v neizmerno bogato brezčasnost.

Zato, draga moja prijatelja, nič ne zdvajajmo nad Evropo, ki jo hočejo nekateri kar pokopati. Res je mnogo gnilega, res je tudi pri nas mnogo zanikrnega, umazanega. Res je, da jaz ne dam dosti na besede »naš verni slovenski narod«; verujem pa, da se bliža bodočnost, ki bo prerोजना iz krvi onih naših pred-

nikov, ki je povsod židala cerkve in čudovito dobro zadela najlepše točke. To so bili borci za ordo christia-nus = krščanski red življenja. Duhovniki so poslanci tega reda, neustrašeni borci. Eni večji, drugi manjši strategji, vojskovodje.

In nas duhovnikov poslanstvo izzveni: onstran in tostran nista sovražni deželi.⁷ Toda duhovnik zastopa: onstran, četudi je sam rojen iz tostranskega. Cilj njegovega dela je in z njim vred delo resnične Katoliške akcije: ustvariti sintezo, soglasje (kolikor je to mogoče): časnost gledati in uživati in graditi v blesteči luči večnosti. Zato sta že in bosta še našla med duhovniki čudovite ljudi, globoke, prisrčne, vredne prijateljstva, vredne tudi da človek malo pogleda za trdo skorjo teh borcev in samotnih mož.

Mogoče mi je uspelo, da sem na vajino stavljeno vprašanje vsaj deloma odgovoril in prižgal drobno luč.

Vajin iskreno vdani

L. A. - D. E.
duhovnik.

⁷ Primerjaj čudovito lepo knjigo: Dr. Fanny Imle, Ein heiliger Lebenskünstler — kjer to vprašanje zelo dobro rešuje na osebni sv. Frančiška Asiškega.

Možje so zborovali

V nedeljo popoldne je bilo. Naši prijatelji so hoteli poživiti nekdanji način življenja in sodelovanja s Cerkvijo. Pa so se zbrali popoldne pri Tomaževcu. Njegova hiša ni bila popolnoma točno sredi vasi, pač pa toliko, da se nihče ni smel in mogel pritoževati, da ima do Tomaževca predaleč. V njegovi hiši ali tudi pred hišo, na njegovem vrtu, so nekatero uganili, včasih so se tudi morebiti malo sporekli, pa ne do grdega ali celo do krvavega, samo malo bolj glasni so včasih bili, to je bilo vse...

»Pa so le čudni vaši možje,« je dejala nekajkrat Jakopinka iz Spodnjega konca; »vedno so skupaj, tcliko imajo eden drugemu povedati, kakor bi se že

po cela leta ne bili videli, skregati se pa ne morejo.«

»Boga hvalimo, da je tako,« jih je hvalila Tomaževka. »Le pomisli, kaj bi bilo z nami, če bi našo vas obsedel pravdanski hudič — fuj, grda beseda! — Ali še nisi nikoli slišala, kako je tam na Slemenih. Sosed sosed na pogleda in mu ne more voščiti zjutraj »Dober dan!«, in se zvečer ne more posloviti »Lahko noč!« Zadolženi so pa že tako! Menda bodo kmalu vse znosili advokatom. In ljubega miru nikjer, prijaznega pogleda nikjer povsod sam živ pekel!«

Tako so se vršila na splošno zadovoljnost tista nedeljska zborovanja in posvetovanja že nekaj let. Tomaževca

je pa imel če ne glavne pa vsaj veljavno besedo med svojimi sovaščani.

»Kaj so že danes oznanjevali?« je vpraševal tisto nedeljo popoldne Martinovec, »da bo v Ljubljani neka sin... sin...«, ne morem povedati, kaj bo, no.«

»Jaz pa vem, kaj bo,« je posegel vmes Mihovčev Janez, »škofijska sitnoba bo, škofijska sitnoba. Sem prav dobro slišal!«

»Janez, kje si pa to pobral? Sinoda bo, sinoda.« je posegel v splošen smeh oče Tomaževc.

Nekam čudno odurno navado imajo vendarle mnogi naši ljudje že od šolskih klopi sem. Sami vedo, da niso bili in da nikdar ne bodo največji učenjaki; ali če kdo takole malo narobe in malo po svoje nekaj pove, takrat pa vsi prasnejo v glasen krohot. Koliko bi človek dal, ko bi mogel to grdo razvado posmehovanja odpraviti!

»No, naj pa sinoda bo,« se je Janez deloma opravičeval, deloma lepšal svojo nevednost.

»Kaj pa je to, sinoda?« je bil radoveden Poglajenov Lojze. »Kaj takega še nikoli ni bilo.«

»Lojze, tebi se pozna, da si otrok današnjega časa, zato tako vprašuješ.«

»Zakaj bi se mi poznalo?«

»Vidiš, današnji čas ljudje hitro žive, hitro delajo, hitro mislijo, še hitreje pa vse — pozabijo,« je Tomaževc dobro obsojal današnji čas. Zakaj v naših dneh res vse prehitro živimo, vse prehitro. »Jaz pa vem,« je nadaljeval Tomaževc, »da smo že imeli sinodo. To je bilo v tistih časih, ko smo imeli v Ljubljani še škofa Jegliča. To ni še tako davno, vendar je že vse pozabljeno, vse pozabljeno...«

»Kaj pa delajo na sinodi, oče? Vi vse veste, pa bi nam še to malo povedali in pojasnili,« je v radovednosti vpraševal Božjakov Peter.

»Tako me vprašuješ, kakor bi bila sinoda kakšna fabrika. Veš, sinoda je zborovanje duhovnikov ene škofije. Škof povabi svoje duhovnike, da se skupno z njimi nekaj dni posvetuje, dogovarja in ukrepa, kar je potrebno za ureditev in

Nedolžni otroci.

izboljšanje krščanskega življenja, za enotnost v verskih vajah in še o tem in onem, kar je treba spraviti v red.«

»Jaz bi duhovnikom najprej prepovedal vsako politiko,« se je vmešal vmes Modrijanov Jaka, ki se je zavedal svojega modrijanskega imena in je hotel povsod imeti prvo besedo.

»Ali pa veš ti Jaka, kaj je politika?« ga je prekinil Tomaževc.

»Kaj je politika? Da bi jaz tega ne vedel! Politika so večne združbe, večni prepiri, večno sovraštvo. Duhovniki bi morali biti med nami kakor angeli miru, pa sejejo med nas združbe in delajo sovraštvo med prej mirnimi, krotkimi in prijaznimi sosedi,« se je izkašljajal Jaka po svoje.

»Če je politika to, kar ti meniš, potem naj jo pes na repu odnese na vrh Grintovca. Dobro se še spominjam pokojnega dr. Kreka, ki nam je pravil, da je politika skrb za javni blagor. Skrb

za dobre šole, skrb za dobro gospodarstvo, skrb za dobre prometne zveze. To spada v politiko, ne pa zmerjanje in razdor in sovraštvo. Toda možje, malo zašli smo. Sinodo smo imeli v mislih, pa nas je vrglo v politiko.

»Ce bi bil jaz škof, bi svetoval duhovnikom, naj delajo za mir in naj ne napravljajo vednih vojsk,« je vedel povedati Matijevčev Matija, ki je bil tudi tega mnenja, da brez njegove modrosti ne sme preiti beseda naprej.

»Kje si pa to pobral, Matija, da delajo duhovniki vojske,« je posegel vmes Matjažev oče. »Veš, ta je pa iz starega testamenta. Takrat je živel neki kralj Ahab in ta je njega dni napadel preroka Elija, češ ti si tisti, ki napravlja nesreče v Izraelu.«

»Pa ima Matija vendarle prav,« je pripomnil Tomaževец malce hudomušno, »ali se ne spominjate več možje, koliko avtomobilov se je pred letom dni ustavilo pred našo cerkvijo! Zdaš šele vem, da so prišli tisti ljudje, ki vodijo in vladajo narode, našega župnika vprašati, ali naj bi začeli letos z vojsko, ali naj bi še malo počakali.«

Matija se je potuhnil in sam vase godel, češ da on dobro ve, kako je na svetu in ko bodo možje spoznali, kar on za dobro ve, bo pa prepozno. Močno ga je trlo, da so ga tako osmešili.

»Nikamor naprej ne moremo, možje. — Vi bi radi vedeli, da bi vam povedal, kako je na sinodi. Kako naj vam revež povem, ko še nisem bil nikoli zraven. Pač bi pa ne bilo napačno, če bi zvedeli, kaj se tam govori. Morebiti so tudi reči na vrsti, ki nas zadevajo. Možje! Če vam je prav, povabimo našega g. župnika v svojo sredo, pa bi nam on kaj povedal iz sinode.«

»Trebaga ni!« je pripomnil Matijevčev Matija. »Mi se bomo že sami pogovorili, da bo prav.«

»Naj le pride!« so ugovarjali Matiju drugi, in pri njih je bila večina. »Saj nam vedno govori in pravi: župnija mora biti kakor duhovna družina.«

Matijevčev je govoril nekaj o neklih podrepnikih, tudi Modrijanov mu je sekundiral, pa sta ostala osamljena v svojih zahtevah.

Oče Tomaževец je pa obljubil, da bo do prihodnjic vse uredil, da bo mogoče začeti z družinskožupnijskimi pogovori.

Gospod duhovni oče in oče cele župnije je z veseljem poslušal prošnjo Tomaževčevega očeta. Zakaj zdelo se mu je, da bodo taki sestanki z župliani duhovno očetovstvo njegove župnije močno dvignili in poživili.

»Ne bomo več vlekli na dvoje, skupaj bomo držali!« je govoril mož božji sam pri sebi... J. Langerholz.

O Jezus, blagoslovi vse!

*Ko staro bo leto končano,
a novo začelo se bo,
zemljó blagoslovi, o Jezus,
z otroško, a sveto rokó,
da ljudstev več strast ne bo žgala,
da vojna bo brž se skončala.*

*Ti zrak blagoslovi, da grozno
brnenja gmel ne bo glas,
da vsipal pogin se z višave
ne bo več na mesto in vas;
letala da krožila bodo
pokojno nad božjo prirodo.*

*Valove kipeče, besneče
naj tvoj blagoslov pomiri
da več rdečila ne bo jih
mornarjev in potnikov kri,
da bodo vozili spet mirno
brodovi čez morje se širno.*

*Razlij blagoslova obilost
čez dragi domači naš kraj,
razburjenje vse potolaži
in novega upanja daj;
da v Tvojem imenu veselo
življenje se spet bo začelo!*

Fr. Neubauer.

Novomašniki ljubljanske škofije.

(Datum pomeni dan nove maše.)

I. vrsta od leve na desno: Tomazin Ludovik, Naklo, 26. dec. — Pezdir France, Brezovica pri Ljubljani, 29. dec. — Grčman Anton, Višnja gora, 29. dec. — Urbanč Janez, Leskovec pri Krškem, 29. dec. — Bratulič Viktor, Ljubljana, Sv. Ciril in Metod, 26. dec. — Svete Jernej, Preserje, 29. dec. — Kapš Stanislav, Semič, 26. dec.

II. vrsta: Križaj Janez, Zagorje ob Savi, 26. dec. — Malovrh France, Polhov Gradec, 29. dec. — Femc Boris, Tržič, 29. dec. (Dr. Janez Kraljič, spiritual.) — Škerlavoj Bogumil, Ljubljana, Sv. Peter, 26. dec. — Pogorelec Anton, Struge, 22. dec. — Šinkar Anton, Selca nad Škofjo Loko, 29. dec.

Zveza katoliških kmečkih mladcev

Zemlja je tista, ki daje največ sadežev, potrebnih našemu telesnemu življenju. Vsa človeška znanost s svojimi izumi ne more nadomestiti bogate darežljivosti zemeljske grude. Zato je razumljivo, da se vsi narodi tako zelo trudijo, da bi obdelovanje zemlje kar najbolj izboljšali, da bi jim čim več in čim bolje rodila. In še to čudovito bogastvo ima zemlja, da se nikoli ne izrodi, da ji je treba le malo počitka, potem pa v objemu sončnih žarkov spet daje novo življenje kakor najrodovitnejša mati.

Z zemljo je najtesneje zvezan kmečki stan. Ima jo v svoji lasti, na njej živi in dela celo življenje, njena pomlad mu je podoba njegove lastne mladosti, prav

tako poletje, jesen, zemlja mu daje stalnost bivališča in zaslužka, ga kliče na delo, a mu v svoji hvaležnosti tudi bogato ali vsaj skromno rodi. Ali je čudno, da kmečki stan ljubi svojo zemljo, da na njej z veseljem trpi, da se od nje najteže loči? Le veseli moramo biti takega kmečkega ljudstva, ki v obdelovanju zemlje in z življenjem v naravi ohrani še največ zdravja in moči. Nič dobrega ne kažejo nekateri mladi kmečki ljudje, ki iz želje po lahkem življenju v mestu zapuščajo kmečke domove.

Čemu Katoliška akcija na kmetih?

Pri vseh narodih velja, da je kmečki stan steber naroda in najbolj zdrav vir

*Za novo leto: Tri človeške dobe.
(Firenze: Gall. Pitti.)*

narodove moči. Veliko je narodov in držav na svetu, kjer je kmečki stan najštevilnejši. Za nas Slovence to še vedno velja, čeprav naš narod prehaja iz nekdanjega čisto kmečkega značaja v mešanico kmečkega in delavskega stanu. Še vedno je za našo bodočnost silno važno, kakšen bo naš kmečki rod. Ako gledamo na to vprašanje s stališča Katoliške akcije, nam je najbolj pri srcu verska in nravna vzgoja našega kmečkega stanu.

Zato Zveza katoliških kmečkih mladcev organizira kmečke fante, da bi jih vzgojila v pravem katoliškem duhu. Sicer Slovenci radi s ponosom govorimo, da smo bili vedno in smo še danes in hočemo tudi zmeraj ostati katoliški narod. In kateri stan je tisti, ki je ohranjal med nami katoliško življenje? Kateri še v današnjih dneh presega druge stanove v zvestobi do Boga in Cerkve? Po veliki večini velja to za kmečki stan. Tega ne smemo prezreti, ko gledamo v današnje čase in v bodočnost. Kajti tudi na deželo se širi novodobno poganstvo, tudi kmečki ljudje prihajajo v stik z brezvernimi. Posnemanje mestnega življenja na kmetih izpodriva stare dobre navade. Če vse to uvažujemo, se nam apostolat med kmečko mladino ne bo zdel nepotreben. Katoliška akcija hoče imeti tudi v našem največjem stanu prave apostole, zato jih organizira in uči za apostolsko delo.

Vsak stan pozna svoje delo, svoje težnje in skrbi, okolje, v katerem žive

ljudje istega stanu. Kmečki stan je rad nekoliko nezaupen do drugih stanov, češ da ga skušajo izrabljati ali da ga podcenjujejo. V kmečkem stanu bo več uspeha prinesla taka akcija, ki jo bodo kmečki ljudje sami vodili. Zato mora Katoliška akcija ravno med kmečkimi fanti iskati sposobnih ljudi, da se bodo mogli vzgojiti za apostolske namene.

Kako vzgojiti kmečkega mladca?

Novi kmečki fant, kakor si ga želi Katoliška akcija, naj bo vzgojen po naukih krščanske vere in nravnosti, naj bo resen in značajan, močan po svoji volji in čist v mišljenju, besedah in življenju. To so bolj osebne lastnosti, ki fanta notranje oblikujejo. Potrebne so pa še tudi tiste lastnosti, ki ga usposobijo za zunanje delo, za pridobivanje drugih; in za to je treba, da je požrtvovalen, podjeten in delaven.

Močno važno je, da vzgojimo današnjo kmečko mladino v tem duhu. Zato starši, pošiljajte svoje sinove, ki so izstopili iz šole, pa ostanejo doma pri kmečkem delu, v organizacijo Katoliške akcije, da se bodo vzgajali in utrjevali v pravem katoliškem mišljenju, da se izognejo slabim vplivom in si utrdijo voljo za čednostno življenje. Ne mislite, da zadostuje, ako doma pridno delajo in nikamor ne zahajajo. Dokler žive v varstvu domače hiše, dokler je vsa družina lepo zbrana okoli očeta in matere, navadno verskega življenja ne zanemarjajo in žive pošteno. A kako zelo se včasih vse spremeni, ko te domače vezi odpadejo in ko kmečki fantje stopijo v samostojno življenje. Prepogosto se pokaže, da je bilo poprejšnje versko življenje povečem le iz navade, da so se ga naučili od drugih kakor kakega ročnega dela, a da se osebno s svojo dušo vanj niso poglobili.

Bati se nam je, da je med kmečkim ljudstvom marsikatera krščanska navada le samo navada, ki se poruši ob najbolj rahlem sunku. Ali ne vidimo, kako se tudi na kmetih opuščajo lepe verske navade, n. pr. skupna jutrnja in večerna molitev, obisk popoldanske nedeljske

službe božje, branje nabožnih knjig i. dr. Zakaj mlajši rod veliko tega opušča, kar starši še vedno spolnjujejo? Zato ker so mladi že pod vplivom novih razmer, ki so, kakor vsi predobro vemo, bolj in bolj nekrščanske. Mlad fant le prerad misli na zabavo, na veselico, na izlet, na družbo, zato se Cerkvi in verskemu življenju odteguje. Če vere ne razume v njeni globini in duhovnosti, če ne ceni notranje lepote duše, če ne želi postati mož krepke volje in borec za Kristusa Kralja, bo vedno bolj pešal v svojem krščanstvu.

Sicer vedno pravimo, da hočemo ostati dobri kristjani, dobri katoličani, a to svojo voljo moramo uresničiti v najnavadnejših življenjskih okoliščinah vsakega stanu. Ako nameravamo po verskih in nraavnih načelih vzgojiti novega kmečkega fanta, hočemo takega fanta, ki bo vero imel za najvišji vzor življenja in bo verske dolžnosti spolnjeval iz notranjega prepričanja; sam naj se z odločno voljo postavi brezbožnemu svetu v bran in tudi druge naj k temu spodbuja. Le mladega fanta bo mogoče navdušiti za lepoto krščanskega življenja in mu dati moč, da bo stalno živel v milosti božji. To ga bo varovalo pred materializmom, ki je ravno za kmečki

So. Miklavž mi je prinesel.

stan velika nevarnost. Kaže se v slepem pohlepu in lahkomiselnosti po blagu, zemlji, imetju — tudi v uživanju in zapravljanju, ki toliko kmečkih družin pahne v nesrečo. — (II. del prihodnjic.)

Al. Strupi.

Kako smo kratkovidni!...

Bog, ki mi samega sebe da, ko mi je vse podelil;

Bog, ki me pride iskat v dolino smrti, kamor me je pahnil greh;

Bog, ki si je privzel podobo sužnja, da me reši iz suženjstva mojih sovražnikov;

Bog, ki je postal ubog, da me obogati;

Bog, ki me kliče in hodi za menoj, če bežim pred njim;

Bog, ki je v mučeništvu izdihnil, da me iztrga smrti in mi omogoči blaženo življenje;

ta Bog gleda in vidi, kako velikokrat ne maram nič slišati o njem, ne o življenju, ki mi ga ponuja!

Kaj bi morali reči o človeku, ki bi drugega človeka tako ljubil, kakor nas Bog ljubi!? In koliko prekletstvo si po vsem tem naklada tisti, ki Jezusa ne ljubi!

(Fénelon.)

Greh — samo slabost?

Na vse načine bi se grešniki radi oprali. Največkrat pravijo, da je greh samo naravna slabost, ki se ji ne morejo izogniti, češ da človek nima svobodne volje.

Neki tak opravičevalec samega sebe in svojih grehot je hotel imeti od derviša (mohamedanskega meniha) odgovor na ta-le vprašanja: 1. Zakaj pravimo, Bog je povsod pričujoč, pa ga ne vidimo; pokaži mi ga, kje je! 2. Kako to, da je človek za greh kaznovan? Saj nima svobodne volje, zato tudi ne more kaj za to, če greši proti volji božji. 3. Kako more Bog satana kaznovati s peklenkim ognjem, ko je sam ustvarjen iz ognja. Ogenj pa ognju ne more napraviti bolečin!

(Satan — iz ognja? To je pač zamisel arabske domišljije.)

Derviš pograbi strjeno kepo ilovice, pa jo vrže možu v obraz. Ta je bil presenečen nad tem nepričakovanim odgovorom. Gre in se pritoži pri kadiju (sodniku), ki pozvanega derviša vpraša: »Zakaj si zalučal gručo temu možu na glavo, namesto da bi mu odgovoril, kar je želel.« Derviš pojasnjuje: »Saj prav to je bil odgovor, in zdi se mi, da mu bolje je očitvidneje nisem mogel odgovoriti. Mož se pritožuje, da ga sedaj glava boli. Jaz pa tega nič ne vidim. Naj mi bolečino pokaže, jaz mu bom pa potem pokazal Boga. Prišel je k tebi, da me zaželi. Toda za to nima nobene pravice,

saj po njegovih lastnih besedah nimam svobodne volje; nikakor ne more zahtevati, da bi me kdo kaznoval, ko me je Bog navdahnil, da sem mu treščil kos prsti v obraz.

Končno, kako pa more zemlja — zemlji kaj hudega storiti? Mož je iz zemlje (prsti), prst pa prsti ne more povzročiti bolečine, če ogenj ognju tega ne more storiti.

Ali zasluži brezbriznež in malomarnež v verskih stvareh kak drug odgovor, kot je skrit v odgovoru arabskega humorja (šegavosti)?!

Z izrazom »človeška slabost« hočejo tudi današnji površneži kriti tisti greh, ki se po besedah Sv. pisma »med kristjani naj še ne imenuje ne«.

Onan je storil tak greh. Bog ga je na mestu kaznoval s smrtjo. — David se je bil spozabil in zapletel v greh »človeške slabosti«. Komu ni znano, koliko zla in gorja je priklical ta usodni padec na njegovo hišo in družino! — Sodoma in Gomora sta se valjali v teh pregrehah. Žveplo in ogenj izpod neba sta uničila in izžgala te hudobije v svarilo vsemu poznejšemu svetu. — Za časa Noeta so se ljudje vdajali raznim takim pregreham. Vesoljni potop je umil zemljo in ugonobil ves ta krat živčni človeški rod, razen osem oseb. —

Ali je torej greh mesenosti in nečiste naslade zgolj človeška slabost?

Poslanstvo svete Družine

Ko so se dopolnili dnevi in se je začela obljuba našega odrešenja uresničevati, je neskončno usmiljeni Bog poslal človeštvu najprej vzvišen vzor od njega

samega ustanovljene družine. Svet naj bi imel v tej družini najpopolnejši zgled domačega skupnega življenja, vzor vseh čednosti in vse svetosti. Ta sveta Dru-

žina je bila tako urejena, da imajo v njej posamezni kristjani vseh stanov in poklicev, vzor, temelj in nagib za pridobivanje družinskih čednosti:

družinski očetje imajo v Jožefu izreden vzor očetovske skrbljivosti in čuječnosti;

matere imajo v deviški Materi božji odlično podobo ljubezni, dostojnosti, čistosti, duhovne podrejenosti in popolne zvestobe;

otroci imajo v Jezusu, ki je bil staršem vdan, zgled pokorščine, ki ga naj občudujejo, spoštujejo in posnemajo.

Tako naj se vsi od nazareške družine, ki ima za pradede kraljevske osebe, uče, kako naj bodo v ugodnih okoliščinah zmerni, v stiski pa skrbni in vdani, da si ohranijo pravo srečo.

Bogatejši naj na sveti Družini spoznavajo, kako veliko prednost ima čednost pred imovino.

Delavci in vsi, ki bi mogli biti vsled pičlega imetja in vsled podrejenega stališča do drugih, nezadovoljni, bodo našli ob pogledu na člane te svete skupnosti dovolj nagiba, da se bodo s svojim stanom zadovoljili. S sveto Družino imajo namreč enake skrbi za vsakdanje življenje, enake težave in križe. Tudi sveti Jožef je moral z obrtjo, z delom svojih rok in z dnino prislužiti, kar je bilo za preskrbo potrebno. Da, celo roke božjega Odrešenika so opravljale telesno delo.

(Po apost. pismu papeža Leona XIII. iz leta 1892 za praznik sv. Družine.)

»Stoprocentno katoliške družine«

Beseda ta ni zrasla na mojem zelniku. Mislim namreč na besedo o stoprocentnih katoliških družinah. »Cez lužo« sem jo dobil, iz Amerike. Tam izhaja list »Ave Maria«, ki je po svojem namenu zelo podoben našemu »Bogoljubu«. Tam nekdo piše o stoprocentno katoliški družini. Pa kakšna je ta družina? Kakor trdi, hodijo tisti ljudje vsako nedeljo k maši, opravljajo tudi svoje družinske molitve; imajo pa v hiši starega očeta, ki ga vsi po strani gledajo in mu prijazne besede ne privoščijo; tudi mu ne puste jesti skupno z drugimi pri družinski mizi. Druga družina pa, tako piše poročevalec, k nedeljski maši ne hodi; ima pa tudi bolehnega očeta, ki zanj vzorno skrbi.

Kaj boste pa vi, v starem kraju rekli k tej stoprocentno katoliški družini.

Ne ena, ne druga ni stoprocentno katoliška. Stoprocentno katoliške družine bodo pa z lahkoto vstopile v nebeško kraljestvo. »Ako hočeš iti v življenje, spolnuj zapovedi,« je govoril naš Gospod mladeniču, ki je hotel od njega zvedeti, kaj mu je storiti, da bo dosegel večno življenje. Mladenič se je delal nevednega in hotel nekaj vpraševati, katere bi bile tiste zapove-

di. Gospod mu jih je natančno naštel. Njegov sklep se je glasil: »To stori in boš živel!« Torej »Spolnuj zapovedi!« Spolnjevanje zapovedi naredi stoprocentnega katoličana zunaj med svetom in doma v družini.

Pa zakaj nam to pripoveduješ! Tako se nemara hudujete. Zato ker je še danes veliko takih vernikov, ki mislijo, da bodo samo z molitvijo vse dosegli. Kako je že nekje zapisal pisatelj Detela? Ali ne, da marsikdo hoče svojega soseda pri meji okaniti in si misli, da bo že potem z molitvijo premotil ljubelega Boga, da mu bo pri sodbi na roko. Marsikje vprašujejo za človeka, ki imajo nekateri o njega katoličanstvu pomisleke: »Ja, ali ne moli!« Treba je moliti, treba ob nedeljah k maši hoditi, treba pa tudi pogledati, kaj pravijo v knjigi življenja 4., 5., 6., 7. in 8., pa tudi 9. in 10. božja zapoved. Zakaj zapovedi o čistosti, ali zapovedi o imetju bližnjega, ali zapovedi o dobrem imenu našega bližnjega marsikje spe spanje pravičnega. Toda če hočeš iti v življenje, boš šel skozi zapovedi in nobene ne boš smel zanemarjati. Bog bo stoprocentnost našega katolištva presojal skozi okno svojih zapovedi. Spolnjevanje

zapovedi je vera v delih. Vera brez del je pa mrtva. Koliko je danes med svetom mrtve vere! Včasih — pripovedujejo starejši ljudje — včasih si lahko pustil na njivi svoje poljsko orodje in si ga našel še čez teden dni nedotaknjena. Pa ga danes pusti...! Včasih je bilo življenje med starimi nekaj domačega, prijaznega, družinskega. Pa vprašajte po sodiščih, koliko je danes nepotreb-

nih pravd zaradi užitka med starimi in mladimi! Molijo še, k maši hodijo še, pa se med seboj niti ne pogledajo... V medsebojno domače in družabno življenje več življenja po zapovedih, potem bomo govorili o stoprocentnih katoličanih, sicer jih bomo pa z »žegnano svečo« iskali, pa jih na svetu ne bomo našli.

J. Langerholz.

V sveti noči

*K jasicam vsi pohitimo,
Bog je iz nebes prišel;
nanj poglede obrnimo,
ki nas greha bo otel.*

*Za vse milosti, darove,
ki želi jih dati nam,
hoče, naj srce bo nove
vneme in ljubezni hram.*

*Bógu v slavo srca naša
naj utripljejo gorko.
Drug naj drugega prekaša
v tekmi za ljubezen tol*

K Jezusu pojdem

*Zoon mi božični
kmalu zapoj;
reci, da prišel
Jezus bo moj!*

*Mojim očem ga
skrihal bo mrak,
duši pa gost bo
drag in sladak.*

*Duša bo svella —
kakor je bil
hlev, ki se v njem je
Jezus rodil.*

Marija o Božiču

*Ti si jutrnja zarja, ki nam prinaša
Sonce.
Ti si tiha dolina, polna bogate cvetlične
krasote.
Ti si morje, ki skriva v sebi zaklad.
Ti si reka, ki donaša blagoslov de-
želam.
Ti si blagoslovljena in vseh milosti
polna.
Ti si zlato, ki oklepa biser.*

*Ti si ladja, ki nosi dragocene vrednote.
Ti si drevo, ki je posuto s čudovitim
cvetjem.
Ti si harfa, polna nečutenih zvokov.
Ti si globok vodnjak, ki napaja žejne.
Ti nosiš Gospoda v deviško čistem
naročju.
Ti si mu mati, On je tvoj nežni otrok.
Ti si v svoji ponižnosti čudovita in
velika.*

Marijina sveta noč!

V dnevnikih in drugih listih beremo novice, poročila in naznanila z vsakovrstnimi čustvi. Tam je nanagloma umrl odličen gospod, drugod je preprost človek zadel v državni loteriji, te in te kraje je preplavila povodenj, nekje se je utrgal plaz zemlje in zasul hišo itd. Ker se taki srečni ali nesrečni dogodki pogosto ponavljajo, jih beremo in sprejmemo povečini bolj hladno, brez občutka. Če pa bere kdo — recimo o potresu tistega kraja, ki mu je bolj domač, ker je sam dalj časa tam bival, ali ima tam več znanih oseb, ga tako poročilo krepkeje zagrabi in pretrese. Marsikatera taka novica je kratka v besedah, pa seže globoko v srce, zlasti če je usodna tudi za bralca.

Imamo pa bolj važne dogodke, ki si jih osvežimo vsako leto, ker so splošno pomenljivi.

Tako nadvse tehtno je zlasti poročilo evangelista o svetovnem, za vse človeštvo oodrešilnem dogodku, ki je tudi v življenju nebeške Kraljice najvažnejše. Vsako leto, vsak sveti večer, vsak sveti Božič udarjajo sicer znane, kratke besede evangelistovega poročila enako zajemljivo, tolažljivo in blažeče na naša ušesa, pa tudi na naša srca: »In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jasli, ker ni bilo prostora v prenočišču.« (Jan 2, 7.)

To je sicer brž rečeno in prebrano; toda kdo more do dna presoditi, kaj vse izraža to sporočilo, kaj ima v sebi za Marijo, kaj za vse človeštvo! Že samo to, kar se je zgodilo prve ure po rojstvu Jezusovem v srcu Marijinem, daje snovi za dolga razmišljanja.

Že o navadni materi vemo, da je njeno razmerje do otroka svojstveno, tako tesno in presrčno, da tega drugi, ki nimajo te sreče, ne morejo ne umeti ne občutiti. Ničesar nima mati na zemlji, o čemer bi mogla s toliko upravičenostjo kot o svojem otroku reči: »Ti si moj« »Ti si moj drugi, jaz'!« Kdo more popisati materino srečo ob prvem pogledu in prvem smehljaju otročičevem,

ali kadar dete prvič razpne rokice proti materi.

Tako materino radost je občutila tudi Marija; toda vse še v presrčnejši obliki in popolnejši meri. Kajti sodba, izgovorjena po grehu v raju nasproti Evi: »Namožil bom težave tvoje nosečnosti; v bolečinah boš rodila otroke...« (I Moz 3, 16.), Marije brezmadežne ni zadelo. Prokletstvo greha nanjo ni prišlo.

Dalje vemo, da rojstvo Jezusovo Mariji ni odvzelo deviške časti. Prednost devišstva je ostala v njej v polnem cvetu in bila čudovito združena z materinstvom. Ljubila je nebeško dete kot mati, a prav tako tudi kot devica.

Končno Jezus ob svojem rojstvu ni bil kakor drugi otroci — brez razvitega razuma: poznal je Marijo popolnoma kot svojo mater, bolje kot navadni zemeljski otroci z dvanajstim letom.

Poglejmo še nadaljnji vzrok Marijine prekipevajoče sreče! Ko je angel božji naznanil, da je Marija izbrana za mater božjega Odrešenika, je rekel med drugim: »Spočela boš in rodila sina, ki mu daj ime Jezus. Ta bo velik in sin Najvišjega.« (Lk 1, 30.) In ta napoved se je zdaj uresničila. Marija pa je uživala vso srečo svoje vere. Ko je vzela novorojenčka v naročje in ga z milino svojih oči gledala, je morala reči: »Moj otrok, ti si moj Bog! In ti, božji Sin, si moj sin!« Bolj ko je bila živa njena vera, bolj iskreno, naravno in poglobljeno je bilo tudi njeno spoštovanje, bolj pobožno njeno češčenje. S polno zavestjo, z globokim prepričanjem in z ljubeznijo, ki nima primere, je pokleknila pred jaslice in morala vzdihniti: »Molim te, moj otrok!«

Nobena zemeljska mati ne sme vse ljubezni svojeja srca darovati zgolj svojemu otroku; vsaka mora — kar je jasno — Boga nadvse ljubiti; samo pri Mariji je bilo drugače. Bolj ko je ljubila svoje dete, bolj je ljubila Boga, in vsako uslugo, ki jo je storila svojemu otroku, je bila služba božja.

In še to poudarimo! Angel Gospodov je napovedal, da bo Jezus odrešil svoje ljudstvo njegovih grehov. (Mt 1, 20.) V božični noči je angel Gospodov pristopil k pastirskim stražam in jim rekel: »Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo. (Lk 2, 10.)

Koliko blaženost tudi za Marijino ljubeče srce, saj se je prav z rojstvom Jezusovim začejalo veliko delo za odrešenje revnega človeštva; Marija sama pa je imela veselo zavest, da bo mogla sodelovati pri tem visokem cilju božjega Sina.

Praznak sreče in veselja si moremo pripraviti tudi mi; saj nam je dana priložnost, da isto božje Dete, ki ga je Marija v betlehemske hlevu s polno materinsko ljubeznijo pritislila na srce, sprejmemo v svoje čisto srce. To se zgodi v svetem obhajilu. Ko boš imel Boga-človeka v sebi, posnemaj Marijo in poskrbi, da bodo pognale

tudi v tvoji duši korenine tistih kreposti, ki si jih občudoval pri tem premišljevanju na Mariji.

Zamisli se pri sv. obhajilu, da se je dal zares sam Jezus, božji Sin, ki je zagnjen s plenici krušne podobe, položiti v jaslice tvojega srca. Moli ga z vso iskrenostjo in globokim spoštovanjem! Pomisli, da je ta ki je prišel k tebi, tvoj Stvarnik in Odrešenik, in da je vse, kar si, kar imaš in kar še pričakuješ, dar njegove ljubezni. Vzdiхни prav presrčno: »S srcem in po srcu tvojega Sina Te ljubim, o nebeški Oče, in Te zahvaljujem za vse dobrote. Prosim Te pa tudi odpuščenja in vseh milosti!«

Če prejmeš Jezusa v sv. obhajilu s takimi čustvi, s tako hvaležnostjo in ljubeznijo, boš napravil Mariji večje veselje kot s katero koli drugo pobožnostjo. Pomni torej: Najboljša in Mariji najprijetnejša pobožnost je in ostane, če njej na ljubo njenemu božjemu Otroku pripraviš v svojem srcu vredno bivališče.

A. C.

Jesenice. Konec oktobra 1940 smo spremili na pokopališče telesne ostanke pokojne Ančke Kržišnik. Šla je za klicem božjim. Srečno je moralo biti snidenje njene duše s svojim Stvarnikom, saj mu je bila zvesta od rane mladosti tja do zadnjega trenutka življenja.

Živela ni zase. Dobro je doumela poklic prave Marijine hčerke: »Skrbela bom po svojih močeh, da pripeljem k Bogu še druge.« Vedno je navajala mlajše sovrstnice na lepo življenje in težko ji je bilo, če je katera zašla na stranpota. Učila je z zgledom. Razumela je, kako velikega pomena je v družinah dober tisk. Ni se ustrašila žrtev. Hodila je od hiše do hiše in nagovarjala na naročbo nabožnih in drugih dobrih listov.

S trdom svojih rok se je preživljala in ob svojem skromnem zaslužku še bila v pomoč svojim številnim nečakom in nečakinjam. Vedno dobra in usmiljena do revnih in pomoči potrebnih je tudi kot članica dobrotelne sodelovala in se žrtvovala z veseljem. Ni ji bilo od-

več, ko je tudi ob slabem vremenu prehodila pol ure pešpota, da se je udeležila karitativnih sestankov. Drugič si jo spet videl, kako je obiskovala oddaljene in raztresene hiše tudi v bližnjih hribovih, kjer je zbirala darove za Miklavževo ali božično obdaritev ubogih. Pri vsem delu je ni minila dobra volja in zadovoljstvo, zlasti kadar je mogla kaj dobrega storiti.

Naj nam bo zgled pokojne Ančke v spodbudo, da bomo po njenem zgledu uravnavale svoje življenje, da nam bo potekalo srečno za čas in večnost. Bog pa, ki vidi naša najbolj skrita dobra dela, bodi pokojni bogati plačnik. P.

Zgledujmo se! V torek, 19. novembra 1940 je nenadoma zapustila svoje drage, plemenite starše štiri brate in štiri sestre gospodična Francka Kozina iz Zapotoka pri Sodražici in izročila svojo blago dušo večnemu Sodniku.

Ko se je poslavljal od ljubih domačih in odhajala v bolnišnico, da se tam

oprime še zadnje zelene bilke, je dejala materi, naj nikar ne bo v skrbeh. Upala je, da se bo kljub hudi bolezni — silni srčni napaki — kmalu mogla vrniti. Pa božja previdnost je ukrenila drugače. Čez tri dni je že prišla domov, toda v objemu smrti. Srce ji je zastalo v mirnem jutrnjem spanju. Prebudila se je po 25. letih zemeljskega življenja v Marijinem naročju.

Pokojna si je že v mladosti izbrala Marijo za svojo mater. Zvesta ji je bila do zadnjega utripa. Njena vroča želja, da bi postala Jezusova nevesta, ločena od sveta, kot njena starejša sestra, se sicer ni spolnila; toda božji Zenin ji je dal več. Sprejel jo je — kakor trdno upamo — med svoje izvoljene neveste.

V življenju je bila rajnica vzor dekleta, vzor otroka Marijinega. Marijina družba ji je bila nad vse draga. Niso ji bila mar svetna razvedrila. Njen odih je bil ob nedeljah »Bogoljub« ali kaka druga nabožna knjiga in pa apostolsko delovanje po smernicah KA med sovrstnicami. Zgled je bila v borbi za katoliške ideje v domači župniji. Zato jo bomo močno pogrešali. Kako priljubljena je bila pri tovarišicah, so pričali krasni venci, ki so jih prinesla dekleta iz bližnje in daljne okolice, in je pokazala številna udeležba pri pogrebu. Turobno so odmevali zvonovi Sv. Marka, ki so se jim v žalovanju pridružili tudi zvonovi Nove Štifte, ko smo spremljali rajno k večnemu počitku. R. i. p.

Baragov kotiček

Tako umirajo svetniki...

Dne 19. jan. 1941 bo smrtni dan našega velikega Baraga. Ta dan ne sme nobeno leto brez spomina mimo nas vse dotlej, dokler ne bo to od Cerkve priznan rojstni dan njegovega blaženega življenja v nebesih. V smislu Cerkve je namreč smrtni dan njenih svetih otrok njih rojstni dan; kajti takrat se šele dejansko rode za nebesa. Le pri dveh praznuje sv. Cerkev tudi rojstni dan v tostransko življenje: pri Brezmadežni in pri Janezu Krstitelju, ki je bil očiščen izvirnega greha že v materinem telesu. Da bo tudi naš Baraga enkrat med onimi, ki Cerkev njih smrtni dan praznuje za rojstni dan, in da bo ta dan naš cerkveni in narodni praznik, to upravičeno upamo. Saj tako kot on, umirajo samo svetniki.

Svetniška smrt je prva motna zarja bodočega svetnika, od Cerkve odičenega s svetniškim sijem. Le tisti njeni otroci, ki so umrli v »d u h u« ali »s l u h u« svetosti, so resni kandidati za oltar. Ta duh ali sluh svetosti pa ni pri vseh enako očiten. Poznamo svetnike, ki so dobesedno in doslovno umirali ne samo v sluhu, ampak tudi v duhu svetosti. Kajti ta dva pojma v d u h u in

s l u h u svetosti sama na sebi nista istoznačna, ne v našem ne v drugih jezikih, čeprav jih kot taka označujemo. V duhu svetosti, latinsko »in odóre sanctitatis«, doslovno vzeto, mnogo več pomeni, kot v sluhu svetosti ali latinsko »in fama sanctitatis«. Kdor umrje v duhu svetosti, umrje tudi v sluhu svetosti, ne pa narobe.

V življenju nekaterih svetnikov beremo, da njih telo — ko ga je v Bogu bogata duša zapustila — ni začelo širiti običajnega mrliškega duha, ampak prijetno vonjavo kakih znanih ali neznanih dišav. Tako beremo v življenju sv. Terezije Det. J., da je ob njeni smrti vijolični duh napolnil celico. Taki so doslovno umirali v d u h u, če ne bolje v o n j a v i svetosti. Da so umirali tudi v sluhu svetosti, je jasno. Kajti koj ko se je to razvedelo, je bilo vse enega prepričanja, da je sam Bog očitno potrdil svetost dotične duše.

Toda taki služabniki božji, ki so umirali v duhu oziroma v vonjavi svetosti v doslovnem pomenu, so razmeroma le redki. Večina je umirala le v sluhu svetosti. Pa tudi ta sluh svetosti ni bil pri vseh enako očiten. V življenju nekaterih svetnikov beremo, da so ob njih smrti

zvonomi sami od sebe zazvonili, kot na primer bl. Novelonu. Smrt drugih so otroci po mestu oznanjali, kot n. pr. smrt sv. Antona Pad.: »Umrli je sveti oče, umrl je sv. Anton,« so klicali, ko še nikomur izven samostana ni bilo sporočeno, da se je to zgodilo. Ljudje so se kar topli za kak spomin na take rajne, prepričani, da bodo prej ali slej proglašeni za svetnike. Pri drugih pa o kakih takih čudovitih pojavih nič ne vemo. Lepo pobožno so umrli, kot so živeli, in tisti, ki so jim stali v zadnji uri ob strani, ali jih prihajali kropit, so se razhajali enih misli: »Umrli je kot svetnik, kakor je živel. Ne potrebuje naših molitev, ampak mi njegovih. Boste videli: ta bo še enkrat razglašen kot svetnik!«

Naš Baraga ni umrl v navadnem, ampak v izrednem sluhu, če že ne duhu (vonjavi) svetosti. Nočemo tu ponavljati že obče znanih stvari, kako je umiral. Opozoriti hočemo le na nekaj, kar je mnogim njegovim častilcem še neznano.

Rev. Jacker, ki je Baragu v njegovih zadnjih urah stal ob strani, poroča kot očividec, da je bil Baraga čudovito lep, ko je ležal na mrtvaškem odru. Žar svetosti je bil razlit po njegovem obrazu in obličju. — Gospa Jakoba Beaudry, ki je pred par leti v visoki starosti umrla, je živela v Baragovem času kot deklica v Marquettu. Neka gospa Mihaela Longtin jo je vzela k sebi in vzgajala. Le-ta je čudežno ozdravela, ko je na zastrupljeno nogo obula Baragovo nogavico. Od nje je gospa Beaudry izvedela, da je bela pregrinjala za Baragov mrtvaški oder preskrbela gospa Ludovika Preville, ki je imela jako lepo platno. Ko je bilo po pogrebni sv. maši njegovo truplo preloženo v rakev, so se na belih pregrinjalih videli posejani vijoličasti križci. Ženske so pregrinjala razrezale in si med seboj kose razdelile za spomin na svetega moža. To je gospa Beaudry izpovedala pred svojim župnikom Rev. M. Jodocyjem, ki je vse to napisal. A preden je mogla svojo izjavo pred pričami s prisego potrditi, je zgubila zavest in je umrla, ne da bi mogla to storiti.

Priča tega izrazitega sluha svetosti je tudi njegov naslednik na škofijski stolici, naš rojak Mrak, katerega 40. smrti dan bomo obhajali 2. januarja 1941. On je bil pač vse prej kot lahko-veren. Pa kaj pravi o Baragu? »Sram me je biti naslednik tako svetega škofa. Ljudstvo, celo protestanti, ga ima v toliki časti, da nisem tega nikdar prej mislil. Vsako stvarco, ki je bila svoj čas njegova, imajo za veliko dragocenost. Kuhar je moral nekaj njegove obleke na kosce razrezati in razdeliti.«

Ko bi njegov zvesti sluga Gašper Schulte, ki mu je Baraga izročil v varstvo svojo beraško skromno zapuščino, da jo svoj čas preda njegovemu nasledniku, ne bil pazil na njegove stvari, bi sploh ne bilo ničesar ostalo, tako so se ljudje kosali za spominke nanj. In ni čuda! Kajti o njem so že v življenju krožile vesti o čudovitih delih, ki jim niso vedeli naravnega vzroka. Prav je rekel o njem sedanji ameriški apostolski delegat msgr. Amleto G. Cicognani: »Že celo v življenju so ga kot svetnika častili!« Delajmo tedaj na to, da ga bomo smeli javno proslavljati vsaj po smrti!

P. Hugo Bren, O. F. M.

Zahvale in prošnje. P. M. se zahvaluje † škofu Baragu za ozdravljenje v težki bolezni. — Antonija Pregrad se prav srčno zahvaluje božjemu služabniku Frideriku Baragu za naglo ozdravljenje. — F. K. K. D. Meseca septembra sem bila zelo nevarno zbolela. Bilo sem težko operirana. Po operaciji so nastale komplikacije in so vsi obupavali, da bi se pozdravila. Obljubili smo zahvalo škofu Baragu, ako se pozdravim. Sedaj spolnjujem svojo zaobljubo in prosim, da bi jo uvrstili v »Bogoljubo«, ker je tukaj vidna božja pomoč. (Za Baragovo semenišče sem že v bolnišnici darovala po svojih močeh 300 din kot oddolžitev za pomoč.) — Podpisana sem trpela tako hude bolečine v hrbtu, da si nisem znala pomagati. Priporočila sem se škofu Baragu in drugim priprošnjikom. Po opravljeni devetdnevni sem bila ozdravljena. M. N., Mirna. — E. M. R. se zahv. † škofu Baragu za dosedanjo pomoč in se priporoča še nadalje v važnih in težkih zadevah in za spreobrnjenje, i. t. pa za zdravje. — F. S. se zahv. † Fr Baragu za pomoč in prosi za srečno operacijo. —

Slabo gospodarstvo tu notri — je rekla trakulja, ko so jo odgnali.

Mati Mariča

(Socialna zgodba iz naših livad.)

1.

Mariča je prišla od pogreba izmučena in zaskrbljena, da bi bila najraje umrla. Ni mogla čakati, da bi ji sosedje zasuli moža. Kar sredi obredov ob grobu je morala domov. Saj so jo še dotlej komaj nože držale. S pokopališča mimo cerkve jo je spremila Drobiška, za naprej je pa rekla, da bo že sama zmogla. A se je komaj privlekla do bajte, ki je le kake tri minute od cerkve in pokopališča. Doma se je kar sesedla za mizo in se ni prav nič menila za Mlinarico, ki je med pogrebom pazila na bajto. Z rokami si je podprla glavo in obsedela, kot da ni več življenja v njej. Zaspala bi bila rada, saj je zadnjih štirinajst noči skoraj vsak udarec ure slišala, pa ni mogla. Kljub temu pa se ji je včasih zazdelo, da so vsi ti žalostni dogodki zadnjih dni le hude sanje.

»Kaj si bolna?« jo je spraševala Mlinarica, a Mariča ji ni odgovorila. Je sploh slišala ni. V svojih mislih je le nekajkrat pogledala skoz prste proti peči, ali res tam ni več Janeza. In ko tudi iz delavnice ni bilo ničesar slišati, je počasi počasi doumevala, da je zdaj res vdova. In nato je skušala spoznati, kaj se pravi, ostati v raztrgani bajti brez vrta sama s staro in zato nadložno ter včasih sitno taščo pa z osmimi otroki, ki je od njih najstarejšemu trinaest let, najmlajšemu pa — da, najmlajšega, devetega, še na svetu ni. Le kako naj zdaj živi deset ljudi v tej revni bajti, kjer jih bo kmalu enajst, ko imajo za dobre tri pedi svoje zemlje, pa nikočar, ki bi mogel kaj prida zaslužiti, je premišljevala Mariča. Odgovora na to ni vedela. Zdelo se ji je, da odgovora ni in ne bo.

»Tāk, Mariča,« jo je tresla Mlinarica in ji ponujala vode. »Kaj ti je?«

»Kaj mi je!« je zastokala bolestno Mariča. »Da še vprašal! Najraje bi umrla, pa ne morem.«

»Kaj bodo pa otroci počeli, če jim še ti umrješ?«

»Da, saj prav zaradi tega! Kaj naj pa jaz počnem z njimi?«

»I, kaj! Kako si jih pa med vojsko preživljala? Zdaj jih je pa nekaj že toliko velikih, da bodo šli lahko za pastirje služiti, nekaj boš sama pridelala in prislužila, nekaj bo moral pa župan pomagati. Če pa sem ter tja kakega otroka pošlješ kam kruha prosit, ga bo pa tudi dobil, saj morajo ljudje vendarle vedeti, da zidu ne morete gristi.«

»Zidu pa res ne moremo gristi, ko je le pri peči malo zidanega, sicer je pa bajta lesena,« se je žalostno nasmehnila Mariča, potem pa se spet pogreznila v razmišljanje. Ni mogla razumeti, da je moral Janez umreti prav sedajle, ko bi ga bili najbolj potrebni in ko se jim je obetalo lepše življenje. Saj je komaj štirinajst dni, ko je začel pod Oblo gorico za vasjo kopati temelje novi bajti. Že jeseni je od Pilarja s Poljane kupil precej veliko njivo pa nekaj gozda in travnika ob njej. Pravijo, da bi se na vse skupaj kakih deset mernikov posejalo. Tam ga je dobil dež, a Janez ni odnehal. Kar v dežju je kopal naprej in se prehladil. Nato se je priteknila še pljučnica — in danes ga ni več... Za njim so ostale le prazne jame na njivi pod Oblo gorico, tukajle v bajti pa kopita, orodje, nekaj usnja in nekaj starih čevljev, ki jih rajni ni mogel več popraviti, pa — kup otrok. In te otroke naj preživlja posej sama, ko sta jih prej komaj oba...

»In tista drevesca, ki jih je s takim veseljem nasadil skoraj na pol njive,« je na glas mislila Mariča. »Že jeseni je skopal jame, spomladi pa nasadil tri vrste jablan, eno vrsto hrušk, nekaj češnjevih in češpljevih dreves in celo na vinsko trto ni pozabil. Da bodo otroci vsakega sadja vsaj nekaj doma imeli, je menil, in da ne bodo imeli skušnjav, da bi po tujih vrteh pobirali in se s tem vadili v kraji. Saj drevje bo že raslo brez njega, le mi bomo reveži brez njega in trta ne bo imela ob čem rasti, ko jaz sama bajte ne bom zlepa spravila skupaj. Le kako? Kar

je denarja pustil, je ravno za zdravnika in pogreb in nekaj časa za živež. Seveda, v tejle bajti bomo morali biti, dokler se ne podre nad nami, potem pa ne vem, kaj bo...»

»Täk, Mariča! Kaj si čisto brez vere? Saj še za ptiče Bog skrbi, pa bi za vas ne! Tisto premisli, kar so nam gospod pri zadnjem shodu pravili. Kolikor boste mogli, se boste sami preživljali, za drugo bo pa že Bog skrbel. Namesto da obupuješ, raje móli!«

In Mariča Mlinarici na to res ni vedela kaj reči. Kar sram je je bilo, da se tega že sama ni spomnila. Saj se je včeraj dokopala že do pravih misli, danes jo je pa spet prijela neka čudna obupanost.

»Bog že ve, za kaj je dobro, da mi je prav zdajle moža vzel. Nimam pravice,« je spoznavala Mariča, »da bi se zaradi tega pritoževala, imam pa pravico, da Boga in ljudi prosim za pomoč, če seveda zraven tudi sama naredim, kar morem.« Taka zadovoljnost jo je obšla ob tej misli, da je spet glavo naslonila na roke in se na tihem zahvalila Bogu za vse, kar je dal njej in njenim, ter ga prosila, naj tudi poslej ravna z njimi, kot sam ve, da je prav. »Saj je res,« je povedala Bogu, »kot so nam pri zadnjem shodu pravili gospod, da zdravnik reže in brska po rani, pa ne zato, da boli, ampak zato, da rano izčisti in ozdravi. Pa človeškemu zdravniku se včasih ponesreči, Tebi, o Bog, pa nikoli ne spodleti,« je verovala. In k temu ji je prišlo na misel, da je bila tudi božja Mati vdova, in je tudi njo poprosila, naj ji pomaga.

»Mlinarica, prav si mi povedala,« je priznala Mariča. »Kar bolj vesela sem zdaj! Bo že Bog dal, da bomo kako žive. Saj smo med vojsko tudi, ko je bilo za nekatere stvari še huje.« —

Medtem je stara mati Anka pripekljala od pogreba štiriletno Anko in šest let staro Francko, kmalu za njimi pa so prišli tudi drugi otroci. Z njimi je prišel tudi Kopitar iz Potoka.

»Ne zameri mi, Mariča, da šele sedaj pridem. Danes zjutraj sem šele zvedel, komu na Vrbcici zvoní, in zato sem po-

greb skoraj zamudil. Kaj pa mu je prav za prav bilo, da je tako na hitro sklenil? Saj je bil vendarle močan videti in jaz sem njegovo moč tudi dostikrat skusil, ko sva se pri Copatarju v Glinjah skupaj čevljarstva učila. Pretepal se nisva, vsaj za res ne, metala sva se pa večkrat, pa sem vedno jaz padel. Včasih sem potegnil še Janeza za seboj na tla. največkrat pa ne. In takrat je Copatar vedno majal z glavo in pravil Janezu, da pri čevljih ni treba toliko moči, naj gre raje za kovača. Seveda resno tega ni mislil, saj je imel Janeza rad, skoraj bolj kot mene,« je hitel pripovedovati Kopitar, da je mati Anka šele zdaj mogla odgovoriti, kako je bilo, Mariča pa je medtem prinesla na mizo hleb kruha in nož.

»Sedi pa malo zatakni,« je povabila Kopitarja.

»Saj moram kar iti. Samo tole sem mislil: Kaj, ko bi mi ti najstarejšega fanta odstopila. Janček je, kajne,« ga je iskal z očmi. »Ko sem bil zadnjič tukaj, sem videl, kako imenitno že zna dreto vleči. Ti imaš še drugih dovolj, jaz imam pa samo dekletí in bi mi Janček kar prav prišel. Zdaj po vojski je tako težko dobiti kakšnega poštenega fanta. Že dva sem imel letos, pa mi denarja nista pustila pri miru. Sam ne morem biti, takih pa tudi nočem. Za vašega pa vem, da je pošten. Zdaj hodi še v šolo. Učiti bi ga ne mogel. Pomaga in kaj odnese ali prinese pa takle že lahko. Ko mu ne bo treba več v šolo hoditi, bova pa kar zares začela, če bo hotel. No, ali boš šel z menoj?« — nagovori Jančka. »Jesti boš imel dovolj, obleko ti bom tudi napravil, čevljev imaš najbrž za nekaj časa dosti, ko si čevljarjev sin. Če boš priden, bom pa o božiču tudi mami kaj papirnatega dal, da ti bo shranila. Ali ti je prav?«

Janček ni mogel takoj odgovoriti, le solze so mu prišle v oči. Saj sam ni vedel, zakaj se mu je prav za prav zazdelo tako hudo, da bo moral od doma. Da bo kot najstarejši moral kmalu drugam, je vedel, ko je bil oče še živ. Saj mu je večkrat pravil, naj bo tudi doma priden in ubogljiv, da bo pri tujih ljudeh lažlje shajal. A da bo moral tako hitro od do-

ma, seveda ni pričakoval. Mama sicer res še ni rekla, da mora iti, a Janček je razumel, da ga po očetovi smrti doma ni treba, ker je doma dovolj drugih, ki jih drugam ne marajo. Po drugi strani spet se mu je zdelo pa imenitno, da se bo s svojim delom preživljal in da bo še nekaj zaslužil zraven. Da se bo pozneje izučil za čevljarja, mu je bilo tako jasno, kot da je ena in ena dve. Saj bi ga pa kaj drugega tudi ne veselilo ne. Zato je čez čas, ko ga je tudi mama vprašala, ali bi šel, prikimal.

»Potem se pa kar takoj pripravite, da fanta oddaste. Jaz grem sedajle še h Krajcarju v prodajalno, če imajo kaj usnja; čez kake pol ure se bom pa oglašil, da bova šla proti Potoku. Nama vsaj dolg čas ne bo, ko bova dva,« se je smejal Kopitar že med vrati.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

(Poleg te zajemljive povesti bomo nadaljevali tudi listek »Carstvo brezmadežnikov«. Na žalost nam je v prvi št. zmanjkalo prostora, pa smo morali to in še marsikaj odložiti na februar. — Op uredništva.)

Ves slovaški narod je po svojih številnih zastopnikih romal k N. L. Gospe v Levoci. Med njimi je bil državni predsednik msgr. dr T i s o, zastopnik svete stolice v Bratislavi, msgr. Burzio, škof Vojtassak ter drugi cerkveni in svetni dostojanstveniki. To je bilo res skupno, vzajemno in strnjeno poklonstvo nebeški Materi.

Odlično so se skazali... Katoličani v Nemčiji so zbirali za cerkvene potrebščine v Španiji in poslali ogromno blaga v ta namen. Celotna nabirka znaša po dosedanjih podatkih: 3170 čednih mašnih oblek, 623 plaščev za večernice, 227 velum-ov za blagoslov z Najsvetejšim, čez 1000 alb (mašnih srajc), več tisoč prtov in oltarnih poqrinjal, 308 kelihov, 51 monštranc, 791 svečnikov, 410 svetilnic, 549 mašnih knjig (misalov). — Številke pričajo, da so se res dobro obnesli.

Pierre l'Ermite, znani francoski pisatelj in pariški župnik, se med vojsko ni umaknil iz svoje župnije. Ostal je pri svojih vernikih in vztrajno nadaljuje z zidanjem nove cerkve na čast alzaški svetnici: Otiliji.

Tudi Mehika se obnavlja. Iz poročil o verskem življenju v mehiški državi povzemamo, da ima »Apostolstvo mo-

litve« pol milijona članov; prav toliko tudi »Evhariistična križna vojna«; versko združenje mehiške mladine se ponaša z izredno velikim številom: en milijon tri sto tisoč. V mestu Mehiki obiskuje župnijski verski pouk redno 23.000 otrok.

Tudi v Rimu navzlic vojni napreduje zidava nove mogočne cerkve sv. Petra in Pavla, in sicer na prostoru, ki je določen za svetovno razstavo l. 1942. Kupola, ki je nekoliko nižja, kot je na baziliki vatikanski, že stoji.

600 letnico rojstva sv. Janeza Nepomučana so praznovali preteklo poletje na Češkem. Kot svet in goreč duhovnik je bil med narodom, zlasti med meščani v Pragi močno priljubljen in je imel veliko veljavo, kar pa ni bilo všeč takratnemu nevrednemu kralju Venclju IV. Sveti Janez N. je bil spovednik in dušni voditelj Vencljeve pobožne žene Zofije. Kralj se je predrznil, da je zahteval od njega, naj mu razodene, kar se je Zofija pri njem spovedala. Sveti spovednik tega ni smel storiti in tudi ni storil, zato ga je dal brezvestni kralj mučiti in v ječo zapreti. Ker tudi s tem ni dosegel svojega namena, je naročil svojim rabljem, da so ga v noči od 8. do 9. marca 1393 vrgli s Karlovega mostu v Vltavo.

Dobri verníki so mrtvo truplo rešili in slovesno pokopali. Ljudstvo je začelo svetega mučenika, ki je postal žrtev spovedne molčečnosti, častiti in se mu priporočati. Papež Benedikt XIII. ga je prištel 19. marca 1729 med svetnike. Truplo svetnikovo počiva v veličastni stolnici sv. Vida v Pragi.

Čiščenje se nadaljuje. Španska vlada je odpravila civilni zakon, t. j. poroko pred svetno oblastjo, ker je tak zakon pred Cerkvijo in pred Bogom neveljaven. Enako je španska vlada razveljavila vse druge (laične) postave iz prejšnje dobe, ki so omejevale katoličane in duhovske osebnosti v njih pravicah.

»**Marijina legija**« se imenuje ženska katoliška organizacija, ki je bila ustanovljena l. 1921 v Dublinu na Irskem, in se zadnje čase zlasti širi po Združenih državah Sev. Amerike. Članice te legije izvršujejo apostolsko delo s tem da obiskujejo bolnike po družinah, da skrbijo za brezdomce, da poučujejo krščanski nauk, da so v pomoč pri poučevanju spreobrnjenecv itd.

Mesto svetišč. Po najnovejšem izkazu je danes v Rimu 405 cerkvá, 207 javnih ali poljavnih kapel in 70 oratorijev. Zadnjih pet let so sezidali 26 novih svetišč in pet kapel.

Največja katoliška država je prav za prav danes **Brazilija**. Vseh prebivalcev ima okrog 47 milijonov. Od teh je 38 milijonov belokožcev, 5 milijonov zamorcev, drugi so Indijanci in razni naseljenci. Katoličanov je med temi vsemi 95%, torej okrog 45 milijonov. Doslej je bila kot katoliška država po številu vernikov na prvem mestu Italija. Ta uspeh se je dosegel s pomočjo misijonstva in misijonskih redov, zlasti jezuitov.

Združena domovina. Prvi december, ki je rojstni dan naše skupne države, smo to leto praznovali s splošno presrčnostjo in iskrenostjo in z gorečo molitvijo, da bi Gospod nebes in zemlje ohranil našo očetnjavo, naš skupni dom in skupnega vladarja. To skupno domovinsko in domoljubno razpoloženje je razumljivo, ko vidimo, kako se raz-

palja velik del Evrope v bojnih plamenih in ko že ob južni meji naše lepe države grmijo topovi in padajo krvave žrtve. Podvojimo svoje prošnje, da bi nam dobrotljivost božja prizanesla še zanaprej in odvrnila šibe, četudi smo jih kaj zaslužili. Zato pa obljubimo zvestobo Bogu in darujmo mu prostovoljno kakršne koli žrtve in žrtvice v zadoščenje.

Nov razvoj v delu za beatifikacijo † škofa **Slomška** se je pričel. Dne 21. novembra je bilo v Mariboru zborovanje duhovnikov tretjerednikov. Na sporedu je bilo tudi poročilo kanonika dr. Mirta o škofijskem informacijskem procesu v zadevi beatifikacije. Tozadevni odbor je pričel preiskovanje pred 15 leti. Zborovalci so sklenili med drugim zlasti tole:

Listi »Glasnik presv. Srca J.«, »Nedelja« in »Slov. gospodar« (ki se tiskajo v Mariboru), naj imajo stalne predele o Slomšku in o uslišanih prošnjah. Oskrbí se krajši Slomškov življenjepís z opisom izrednih čednosti njegovih.

Vsako leto (septembra) se praznuje Slomškova nedelja.

Slomškovi spisi naj se nanovo založijo. Prav tako pesmi, ki jih je † škof zložil, uglasbil, ali so jih drugi uglasbili.

Slomškova proslava. Ob 140 letnici rojstva služabnika božjega † škofa Antona Martina Slomška je praznovala slovenska krščanska učiteljska zveza, imenovana »**Slomškova družba**«, 40 letnico ustanovitve. Pozdravnemu večeru (24. nov. 1940) se je priključila (25. nov.) lepa cerkvena svečanost v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. V svoji iskreni naklonjenosti do naše krščanske učiteljske organizacije je opravil presv. daritev ljubljanski škof, prevzv. g. dr. **G. Rožman sam**. Nato je sledilo slavnostno zborovanje v frančiškanski dvorani, kjer se je zbralo poleg učiteljstva mnogo najodličnejših prijateljev in pospesevalcev krščanske šole in krščanske vzgoje. Številni zastopniki oblastev in navzoči gosti so s svojo udeležbo hoteli počastiti Slomškovo družbo, ki se je po mnogih borbah za uveljavljenje vzgojnih

načel našega prvega pedagoga Slomška — prikopala do nepričakovanega ugleda in veljave. Bog daj pionirjem za krščansko vzgojo naše mladine vztrajnost, moč in neustrašenost v nadaljnjih borbah za uveljavljenje in mnogo uspehov!

V Mariboru so ob 140 letnici Slomškovega rojstva imeli slavnosten koncert, v stolnici pa cerkveno proslavo z govorom prevzv. g. škofa dr. L. J. Tomažiča in z molitvijo za blagor domovine in za beatifikacijo †škofa Slomška.

Slavnostno leto 1941. Za vse kraje, kjer prebivajo Hrvatje, bo leto 1941 jubilejno in slavnostno. Praznovali bodo namreč povsod 1300 letnico kulturne zveze hrvatskega naroda s sv. stolico. Hrvatski škofje so razposlali za to priliko skupni pastirski list. Središče cerkvenih svečanosti bo v Zagrebu, kjer bodo imeli veliki Evharistični kongres za vso banovino. Posamezna praznovanja po raznih krajih bodo verskega in narodnega značaja. V Zagrebu je že marljivo na delu osrednji odbor za prireditev kongresa, ki se bo — kakor je sedaj določeno — začel 19. junija 1941. Predsednik glavnega odbora je stolni kanonik in vseučiliški profesor dr. A. Bakšič. Izbrani so tudi številni odseki, ki so začeli s poslovanjem, in sicer: odsek za promet, za propagando in organizacijo, za prenočišča, za prehrano, za glasbo in petje, za službo božjo, za zdravje i. dr. Pričakujejo, da bo prišlo na glavni dan kongresa, 22. junija, več ko 200 tisoč vnanjih gostov.

Upati je, da bo ta kongres po udeležbi in po sijaju kakor tudi po glavnem namenu najlepša, najkoristnejša in največastnejša prireditev in manifestacija, kakršne Zagreb še ni videl.

Premembe v goriški nadškofiji. Dosedanje duhovnije Vedrinjan in Vipolže v Brdih ter Sv. Martin na Krasu so dobile značaj samostojnih župnij. — Šempas na Vipavskem je dobil novega župnika v osebi g. H. Srebrniča, ki je bil doslej župnijski upravitelj v Soči in Trenti. Dosedanji župnik M. Kragelj v Šempasu je stopil v stalni pokoj.

Ljubljanska škofija. Za profesorja veronauka na novomeški gimnaziji je imenovan Fr. Kek, bivši kanonik koleg. kapitulja; za profesorja veronauka na ljubljanski klasični gimnaziji pa trnovski kaplan K. Matkovič. Fr. Frič, kaplan na Suhorju, je prišel kot suplent klasičnih jezikov na klas. gimnazijo v zavodu sv. Stanislava. Stalni pokoj je dovoljen duh. svetniku Venceslavu Fillerju, župn. v Dolih p. L. — Za župnika pri Sv. Trojici (Tržišče) je imenovan Jenko Janez, ž. upr. v Planini pri Črnomlju.

RAZNO

Jagnjetovo spremstvo. »In videl sem: in glej, Jagnje je stalo na gori Sionu in z njim sto štiri in štirideset tisoč njih, ki so imeli zapisano na svojih čelih njegovo ime in njegovega Očeta.« (Raz 14, 1.)

To videnje iz skrivnega razodetja sv. Janeza katoliški duhovniki na god »Nedolžnih otrok« v svojih dnevnih molitvah večkrat preberejo. Število 144.000 je simbolično in pomeni veliko množico. Med to krdelo nedolžnih so prišteti tudi otroci, ki jih je dal Herod ob rojstvu Jezusovem pomoriti. Ta množica izvoljenih za nebesa se večja dan na dan tudi z onimi otroki iz poganskih dežel, ki jih rešujejo katoliški misijoni, in z vsemi, ki jim »Dejanje sv. detinstva Jezusovega« naklanja milost sv. krsta.

Prav na dan »Nedolžnih otrok« se zbirajo tudi naši mali prijatelji in prijateljice katoliških misijonov, člani in članice »Dejanja sv. detinstva«, da v skupni pobožnosti pred jaslicami obnove misijonsko ljubezen in ljubezen do Jezusa, ki je prišel na zemljo kot nebogljeno dete reševati, kar je bilo zgubljenega.

V Ljubljani se ta dan zbira šolska mladina, zlasti pa »Lučkarji«, »Vrtčarji«, Križarji in Klarice v frančiškanski cerkvi pred krasno razsvetljenim oltarjem. Med sveto mašo, ki se daruje za deležnike »Dejanja sv. detinstva Jezusovega«, prepeva nežni zbor mladostnih pevcev in pevk lepe božične pesmi. Pri popoldanski svečanosti se morejo verniki prepričati, kako pomembno vse-

bino imata obe molitvi, ki jih od apostolske stolice pooblaščen šk. voditelj DSD odmoli, ko podeljuje izredni blagoslov, kakršen je dovoljen za slovesnost nabožne misijonske zveze svetega detinstva Jezusovega.

K obilni udeležbi vabimo že zdaj vse mlade in stare prijatelje DSD (»Dejanja svetega detinstva Jezusovega«).

Duhovne vaje v Domu Device Mogočne bodo za dekleta od 26. do 30. decembra. Pričetek prvi dan ob šestih zvečer, sklep zadnji dan jutraj. — Oskrbnina 100 din. — Predstojništvo Lichtenthurnovega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg 8.

Duhovne vaje za dekleta bodo na Mali Loki od 18. do 22. januarja in od 15. do 19. februarja. Lepo objavljene. Priglasite se na naslov: Dom Brezmaže, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

Kaj je pokopališka voda? Kaj ognjena voda? S temi izrazi je moder pisatelj označil alkoholno tekočino ki se podomače imenuje žganje. Pokopališki vodi se primerja žgana pijača zato, ker je prava kuga za človeka in ker ga hitro spravi v prezgodnji grob, saj je ni pijače, ki bi tako uničevalno in razdiralno vplivala na človeško telo in zlasti na notranje dele kot žganje. Kako ugonablja tudi duševne zmožnosti, kako oropa človeka najdražjih vrednot: vere, npravnosti, poštenosti — je bilo že neštokrat dokazano.

»Ognjena voda« — ta izraz je pa v navadi pri divjih narodih, kar pomeni, da alkoholiki vlivajo vase tekoči ogenj, ki uničuje prebavne in druge organe notranjega telesa; požge pa tudi vest, vero, npravnost, ljubezen do Boga in do bližnjega.

Odgovori

Če bi preganjali kristjane, pa bi bil kdo, ki ga hočejo umoriti zaradi vere, v smrtnem grehu, spovedati bi se pa ne mogel ker bi ne mogel do duhovnika: Ali se more zanesti, da ima tako kesanje, da more mirno v smrt?

Odgovor: Jezus je dejal: »Vsakega, kdor bo mene priznal pred ljudmi, bom tudi jaz priznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih... Kdor zgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo našel.« (Mt 10, 32. 39.) Kdor

pretrpi mučeniško smrt zaradi prave vere — tudi otrok, ki še ni pri pameti — se zveleči, če bi tudi še ne bil krščen (krst krvi). To je Jezusova zanesljiva beseda. Če je tak človek že krščen, pa se zaveda smrtnih grehov po krstu, se jih seveda mora pred mučeniško smrtjo spovedati, če more, ker je spoved reden pripomoček za odpuščenje grehov, mučeništvo pa le izreden. Če pa nima priložnosti za spoved, je dosti, da obudi nepopolno kesanje, ki ga kristjan, umirajoč za vero, itak ima.

Če v kakšni deželi preženejo duhovnike in je nemožna poroka pred duhovnikom, ali se tedaj ne more nihče več poštono pred Bogom poročiti?

Odgovor: More! Kajti: cerkveni zakonik zahteva sicer, da se poroka opravi pred župnikom ali pooblaščenim duhovnikom in vsaj dvema pričama. Toda paragraf 1098. pravi da se zakon veljavnc in dopustno sklene pred samimi pričami (brez župnika ali pooblaščenega duhovnika) v smrtni nevarnosti, pa tudi ko ni smrtno nevarnosti, če se po pameti lahko reče da mesec dni ne bo mogoče poklicati duhovnika ali pooblaščenega duhovnika) ali priti do njega brez velikih težav. Potem ko je mogoče, se izvrši (oziroma ponovi) poroka pred duhovnikom.

Ali sme tak, ki ni duhovnik, v sili sv. Hostijo prijeti, n. pr. ko bi cerkev gorela, ali ko bi hudobni ljudje hoteli posvečene Hostije ugrabiti, duhovnika bi pa ne bilo blizu?

Odgovor: Do 6 stoletja so tako obhajali, da so verniku položili sv. Hostijo na roko; nato jo je sam nesel v usta. Iz razumljivih razlogov to danes ni dovoljeno, v smrtni nevarnosti pa sme vsak vernik sam sebi podeliti sveto popotnico, če ni nobenega duhovnika ali diakona, ki bi ga obhajal. V skrajni stiski bi umirajočemu smel tudi neduhovnik prinesti sv. obhajilo in se dotekniti sv. Hostije. Podobno velja o dotiku sv. Hostije v nevarnosti, kakor jo imate v mislih.

Če bi kdo bil v smrtnem grehu, ko mora prejeti velikonočno sv. obhajilo, pa bi ne imel priložnosti za spoved, kaj naj stori? Ali bi bilo dosti, če bi imel željo in voljo spolniti svojo dolžnost, ko bo priložnost za spoved?

Odgovor: Gotovo je to dosti v tem primeru. Napačno in lahko celo grešno bi pa bilo, ko bi kdo v prvi polovici velikonočnega časa odlašal, vedoč da mu v drugi ne bo mogoče opraviti.

Ali je greh, če se ženska obleče kakor moški, n. pr. na izletih ali v planinah?

Odgovor: Greh ima, če slutiti, da se bodo pametni ljudje pohujševali. Ženska mora ostati ženska! Res pa je, da so se ponekod na moško oblečene smučarke že

(Nadaljevanja na str. 30.)

VSEBINA: Članki: Zakaj in čemu je Jezus prišel. (J. Šimenc.) — Pri jaslicah. — Kaj pa naj storim? (A. C.) — „Zato, ker niso od tega sveta.“ (P. dr. Roman Tominec.) — Može so zborovali. (J. Langerholz.) — Zveza katol. kmečkih mladcev. (Al. Strupi.) — Pesmi: O Jezus, blagoslovi vse! — K Jezusu pojdem. (Fr. Neubauer.) — V sveti noči. (R.) — K luči: Kako smo kratkovidni! — Greh — samo slabost! — Krščanska družina: Poslanstvo Sv. družine. — „Stoprocentne katol. družine“. (J. Langerholz.) — Marijine družbe: Marija o božiču. — Marijina sveta noč. (A. C.) — Baragov kotiček: Tako umirajo svetniki. (P. Hugo Bren O. F. M.) — Listek: Mati Mariča. (V. Zorman.) — Iz življenja Cerkve. Razno. Odgovori.

Cena »Bogoljubu«: za posamezne naročnike 20 din. v skupinah po 18 din.; v Nemčiji 2 Rm., v Italiji 15 lir, v Franciji 32 fr., v Ameriki 1 dol. letno. — Izhaja mesečno

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za januar 1941.

Splošni mesečni namen, blagosl. po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagosl. po sv. očetu:
Splošni in posebni nameni sv. očeta. | Razcvet misijonskega dela po vsem svetu.

Mesečni zavetnik: Sveta Družina (12)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno česčenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljublj. škofija	Lavant. škofija
1	Sreda	Mirno in srečno novo leto	Ljublj., Trnovo	Stari trg
2	Četrtek	Da bi nas Bog obvaroval vojske	Dobrava p. Kr.	Stari trg
3	Petek	Posvetitev družin Sreću Jezus.	Veliki Gaber	Sl. gr. Sv. Mart.
4	Sobota	Naša Katoliška akcija	Grosuplje	Sl. gr. Sv. Mart.
5	Nedelja	Apostolstvo mož in fantov	Javorje p. Litiji	Marib., š. sestre
6	Poned.	Misijonarji v poganskih krajih	Moste v Ljublj.	Slovenjgradec
7	Torek	Misijon v Ljubljani	Stari log	Slovenjgr. boln.
8	Sreda	Reveži, stradajoči	Mozelj	S. Janez pr. Dr.
9	Četrtek	Katoliški tisk in časnikarji	Ljublj., Leonišče	Razbor
10	Petek	Slomskov in Baragov proces	Gbenje p. Lesce	Sl. gr. Sv. Mikl.
11	Sobota	Odrava bogokletstva	Olševek	Sv. Ilj p. Turj.
12	Nedelja	Krščansko družinsko življenje	Borovec	Sv. Ilj p. Turj.
13	Poned.	Cista priprava na zakon	Lj., Zav. sv. Jož.	Sv. Vid n. Vald.
14	Torek	Zadeve naših škofov	Unec	Pameče
15	Sreda	Dobrodeline ustanove	Podzemelj	Dolič
16	Četrtek	Verska poglob. mlad. društev	Sora	S. Peter n. Kr. g.
17	Petek	Prepoved noč. veselje, plesov	Železniki	Podgorje
18	Sobota	Delo za sveto zedinjenje	Ljub., Sv. Peter	Sele
19	Nedelja	Apostol. sv. Cirila in Metoda	Spitaliče	Vuzenica
20	Poned.	Misijoni in duhovne vaje	Kočevje	Vuzenica
21	Torek	Čenitev devišstva	Sela p. Kamniku	Maribor, usmlj.
22	Sreda	Odrava pijančevanja	Goriče	Maribor, usmlj.
23	Četrtek	Zenini in neveste	Poljane p. Topl.	Celje, Sv. Jožef
24	Petek	Zaupanje v božjo Previdnost	Brezovica	Celje, Sv. Jožef
25	Sobota	Spreobrnjenje naših brezvercev	Vrhnika	Celje, Sv. Jožef
26	Nedelja	Skupna družinska molitve	Mavčiče	Celje, kapucini
27	Poned.	Verska vzgoja po šolah	Ljublj., uršul.	Celje, kapucini
28	Torek	Vajenci in pomočniki	Kodeljevo M. d.	Celje, kapucini
29	Sreda	Božja pomoč pri apostolatu	Ljublj., Rakovn.	Celje, bolnica
30	Četrtek	Zadeve naših naročnikov	Peče	Celje, bolnica
31	Petek	Salezijanci, Ta mesec umrl	Grobje	Celje, šol. sestre

Odpuški za januar 1941.¹

1. Sreda, prva v m. Novo leto. P. o.: 1. št. br. Sreca M.; 2. št. družbe kršč. družin; 3. istim kakor 16. dan, 4. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na št. sv. Jožefa, prejmejo sv. obh. in molijo po n. sv. o. — V. e.

2. Četrtek prvi v m. P. o.: 1. št. br. sv. R. T. v br. e.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e.

3. Petek, prvi v m. P. o.: 1. št. br. sv. R. T. kakor včeraj; 2. vsem, ki nekoliko premišlju-

¹ P. o. pomeni popolni odpustek; br. = bratovščina; br. e. = bratovska cerkev; žup. e. = župnijska cerkev; v. e. = vesoljna odveza tretjednikom; r. v. = rožni venec; čl = člani; sv. R. T. = sv. Rešnje Telo; N. Lj. G. = naša Ljubla Gospa; p. n. sv. o. = po namenu sv. očeta; sv. z. = sv. zakramenti; sv. obh. = sv. obhajilo; sv. S. J. = sv. Sreča Jezusovo; v. m. = v mesecu; na št. = na čast.

jejo dobrotljivost sv. S. J. in prejmejo spravno sv. obh.; 3. št. br. sv. S. J.

4. Sobota, prva v m. Bl. Angela Fulg. P. o.: 1. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na št. Brezmadežni, da nekoliko zadostujejo za njej storjena razžaljenja, in molijo po n. sv. o.; 2. istim kakor 16. dan.

5. Nedelja, prva v m. Ime Jezusovo. Čl. r. v. br. 3 p. o.: 1. če v br. e. molijo po n. sv. o.; 2. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izpost. sv. R. T.; 3. če so pri mesečni procesiji. — P. o.: 1. št. br. sv. S. J.; 2. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 3. danes ali v osmini vsem, ki prejmejo sv. z., so pri sv. maši in molijo po n. sv. o. V nedeljo zadostuje v ta namen biti pri eni sv. maši; 3. istim kakor 16. dan.

6. Ponedeljek, Razgl. Gospodovo, P. o.: 1. št. br. N. Lj. G. presv. S. v. br. cerkvi; 2. onim, ki nosijo viš. škap.; 3. št. r. v. br. v. br. cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spo-

vednik naložiti kako drugo dobro delo: 4. čl. družbe živ. r. v.; 5. čl. br. za duše v v.; 6. čl. družbe kršč. družin; 7. čl. družbe sv. Petra Kl., ako obiščejo cerkev in molijo za razš. vere in p. n. sv. o.; 8. istim kakor 16. dan — V. o.

12. Nedelja, Sv. Družina, P. o. čl. družbe kršč. družin, kjer se danes ponovi posvetitev sv. Družini.

16. Četrtek, Prvi mučencl. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v šup. c., kjer ni redovne.

19. Nedelja, Bl. Bernard, P. o. istim kakor 16. dan.

23. Četrtek, Marijina zaroka, P. o. čl. družbe kršč. družin.

25. Sobota, Spreobrnjenje sv. Pavla, P. o. čl. br. Srea M.

26. Nedelja, zadnja v m. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolljo sv. r. v.

29. Sreda, Sv. Frančišek Sal. P. o. čl. zveze afr. tiska.

30. Četrtek, Sv. Hijacint, P. o. istim kakor 16. dan.

31. Petek, Bl. Ludovika, P. o. istim kakor 16. dan.

tako navadili, da bi jih bilo težko dolžiti greha, posebno ker je današnja ženska noša za smučanje še manj spodobna kakor moška.

Ali je pogubljen, če kdo umrje s krinko na obrazu?

Odgovor: Zaradi tega gotovo ne!

Ali se morajo porcijunkulski očenaši za odpustke odmoliti kleče?

Odgovor: Ni potrebno! To bi bilo še posebno spokorno delo, ki pa se tu ne zahteva.

Gdč. Iv. Mihevc, Sušak. Ker niste označili stanovanja, nismo mogli pismeno sporočiti zaprosenih podatkov, zato naznanjamo Vam in drugim: Slov. Marijina družba v Zagrebu ima sestanke (shode) vsak mesec pri oo. jezuitih, Palmotičeva ul. 31. Dekleta se zbira tudi pri ss. usmiljenkah, Gunduličeva ul. 13. Zavetišče (=ognjišče) za brezposelne je pa v Solovljevi ul. 3, blizu kolo-dvora.

Najhujša prevara, kdor je prevaran pri oltarju (pri poroki).

Nikar vsega verjeti, kar slišiš.

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVE »BOGOLJUBA«

Gotovo ste brali v zadnji številki pojasnilo z napisom: »Nič poviška!« Odločili smo se, četudi neradi, za nekoliko ožjo obliko (ohranili smo pa 32 strani obsega), samo da ni bilo treba zvišati naročnine. (Za inozemstvo je bila prišteta k običajni ceni samo povečana poštnina, a to že sredi leta 1940.)

Cena za posamezne naročnike v Jugoslaviji je 20 din, v skupinah 18 din.

Za naročnike v Nemčiji 2 Rm., v Italiji 15 lir, v Franciji 32 fr., v Ameriki 1 dol. — letno.

»Bogoljub« se bo vzdržal, če bodo kongregacije (v zavesti, da je apostolsko delo za katoliške časopise v načrtu in pravilih vsake Marijine družbe) zavzete predvsem za svoje glasilo (»Bogoljub«), ga naročale za vse člane (članice) ter ga vpeljevale tudi v hiše, kjer je »Bogoljub« še tujec.

Naj podpira naše skupno delo — Devica Marija!

Z voščilom: »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji!«

Ali se hočete svojega

revmatizma, protina osvoboditi?

Trganje in zbadanje po udih in sklepih, otel' udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so čisto posledica revmatizma in bolečin v kosteh, katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

Nudim Vam

zdravilno, sečno kislino razkrajajoče, izmerno snovi in izločevanje pospešujoče domače zdravljenje s pijačo, ki se na umeten način povsem naravno sestavlja iz nekega blagodejnega zdravilnega vrelca, ki ga je dobrotljiva mati narava darovala bolnim ljudem.

Pišite mi takoj in dobili boste iz mojih v vseh državah obstoječih skladišč povsem zastonj in franco ponudno razpravo. Sami se boste uverili o neškodljivosti tega sredstva in njegovem naglem delovanju. — Poštno zbiralno mesto:

PANNONIA - APOTHEKE, Budapest 72

POSTFACH 83, ABT. H. 305

... Nikdar ne pozabim vzeti s seboj na delo dovolj bele kave. Ko se človek pošteno prepoti in utruji, ni boljšega kot nekaj požirkov dobre bele kave.

Kolinska
IZREDNO IZDATNA
KVALITETNA CIKORIJA

All je Vaša hiša
že naročena

na prvi slovenski
katoliški dnevnik **„SLOVENEČ“**

Ako ne, pišite takoj na upravo
„Slovenca“ v Ljubljani, da Vam
ga pošljejo brezplačno na ogled.
Brezdvomno Vam bo ugajal.

Zobobolihko odstrani

VERAMON.

Veramon se nadalje uporablja pri glavobolu, po preveč zavzitem alkoholu, pri bolečinah ran in bolešni menstruaciji.

Zavilki z 2 tabletama in z 10 ter 20 tabletami se dobe v vseh lekarnah.

VERAMON

Oglas reg. pod S. br. 31896 od 5. XI. 1938.

Inserirajte v „Bogoljubu“!

LJUDSKA POSOJILNICA v LJUBLJANI

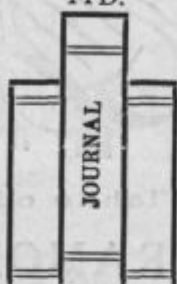
ZADRUGA Z NEOMEJENIM JAMSTVOM

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 6 (V LASTNI PALAČI)

OBRESTUJE HRANILNE VLOGE
NAJUGODNEJE. NOVE IN STARE
VLOGE, KI SO V SAK ČAS
IZPLAČLJIVE, OBRESTUJE PO

4% PROTI ODPOVEDI DO **5%**

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

NAGLUŠNI!

VIBRAPHON

osnovno, nov pripomoček za sluh, praktično **nevidljiv**, brez toka, brez žice, brez baterije, brez kakršnih koli pritikin, zdravniško preizkušen in priporočan. Zahtevajte brezplačno prospekte in pogoje za

30-dnevno preizkušnjo

..... Tu odrežite!

KUPON 39. B

Pošljite mi brezplačno in brezobvezno »Zlato knjižico sluha« in pogoje za **30-dnevno preizkušnjo**

IME:

NASLOV:

APARATI VIBRAPHON

(Dep. 39. B) ZAGREB, Tomislavov trg 17

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

v LJUBLJANI

Kopitarjeva ulica 6

Izdeluje tudi vse za ilustriranje tiskovin potrebne osnutke, risbe, predloge in

KLIŠEJE

TOČNA POSTREŽBA • UMERJENE CENE

dobavlja v okusni opremi: knjige, brošure, cenike, jedilne liste, etikete, diplome, razglednice, letake, plakate, tiskovine za tujsko propagando, za poslovno reklamo, za urade, trgovino in obrt ter vse ostale tiskovine bodisi v eno- ali večbarvnem tisku, izvršene polom

**KNJIGOTISKA,
LITOGRAFIJE,
BAKROTISKA**

Kip sv. Sebastijana v Rimski cerkvi,
njemu posvečeni